

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1932 * február 17

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

38. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

ÚJRA ITT A CSODADOKTOR

Döntő órák a kül- és belpolitikai életben

Bukarest, február 15.

Az izgató kérdés: vajon miért topant haza tulajdonképpen ilyen hirtelen, meglepetésszerűen Titulescu? — ma már nagyjában tisztázottnak vehető. Maga a londoni követ ugyan jó háromórás királyi kihallgatása után is csak annak a hangoztatására szorítkozott, hogy kizárólag a genfi leszerelési konferencia problémái hozták haza, látogatásának az időpontja és kísérei jelenségei azonban mást is jeleznek. Mert hiszen alig van most állam, amelynek úgy kül-, mint belpolitikáját ne lehetne ez egyetlen nagy nemzetközi ügy körül koncentrálni: leszerelés.

A leszerelés nehézségei határozzák meg jelenleg félszáznyi ország kül- és belpolitikai magatartását és jövőjét s kül- és belpolitika talán sohasem feltételezhető jobban egymást, sohasem álltak szorosabb összefüggésben, mint manapság.

Mint számos más állam, a sorsdöntő genfi értekezleten Románia is választáshoz jutott. Ez a körülmény pedig szükségesszerűen választat elé állítja belpolitikáját is.

Amikor tehát Titulescu azt hangoztatta, hogy csupán a Genfben folmerülő kérdések miatt jött haza, ezzel távolról sem tagadja, hogy utjának igenis köze van az ország belső kormányzatának az alakulásához.

Egyébként nyilvánvalóvá teszi ezt már csak egymagában az a jellegzetes körülmény is, hogy megjelenése mintegy pontot tesz annak az audienciasorozatnak a végére, amely az uralkodó emlékeztetés január 24-iki beszédével vette kezdetét. A király akkor nyitlan megújította egy nemzetj koncentráció létrehozására irányuló óhaját s ennek jegyében folytatta le tanácskozásait a pártok vezetői embe-reivel. Nem igen lehet kétséges, hogy a mikor a királyi szót elhangzott, azt máris a genfi konferencián felvetődhető problémák fontossága és életbevágó jelentősége sugalmazta. Hiszen miadaz, a mi most a leszerelési konferencián, vagy inkább annak háttérében végbemeget, mint lehetőség már régebben szerepelt a diplomácia számításai között. Ennélfogva nem látszik valószínűnek, hogy Titulescu hazautazását váratlanul bekövetkező fordulatok tették szükségessé.

El lehet mondani, hogy a rendkívüli fontosságú külpolitikai és a szintén rendkívül kiéleződött belső, különösen gazdasági helyzet már régebben elhatározta a kormányváltozást, amelynek szükségességét aztán január 24-ikén maga az uralkodó is bejelentette a politikusokhoz intézett felszólításával. Nyeténképpen Titulescu hazaérkezése valójában azt jelzi, hogy a kormányválság a gyakorlati megoldás stádiumába lépett.

Mutatja ezt különben Jorga miniszterelnök egész magatartása is. Amióta befejezett tényként jutott tudomására Titulescu hazaérkezése, nem mulasztott el egy alkalmat sem arra, hogy közönyének adjon kifejezést az új kormányalakítási kísérletezéssel szemben. Mi több, állítólag ezt a kijelentést tette, amikor közölték vele, hogy Argetoianu a pályaudvaron várta a londoni követet s üdvözlésül nemcsak átölelte, hanem meg is csókolta: — Az játszik színházat, aki tud. Nekem nincs tehetségem, tehát nem játszom színházat.

A színeskedésre való célzás persze minden bizonnyal csupán Argetoianu szerepére vonatkozhatik s korántsem arra a feladatra, amelynek elvégzésére Titulescut, az ország legnagyobb nemzetközi szellemi bíróját politikusként Bukarestbe hívták. Ez a feladat ugyanis minden cáfolat ellenére sem egyéb, mint nyelheitése egy minél szélesebb politikai koncentrációnak, amely a Jorga-kormánytól több ki-látást tud nyújtani arra nézve, hogy Románia sértetlenül evezzen át a világ- és belpolitika számos Scylla és Charibdisa között.

Jól értesült politikai körökben úgy tudják, hogy most már a nemzetközi

problémák is parancsolóan követelik a nemzeti erőket lehető legszélesebb tömörülését. S általános vélemény szerint erre most jóval több is a lehetőség, mint a múlt esztendő áprilisában volt, amikor Titulescu vállalkozása kudarcot vallott.

A pártok általában hajlandóságukat nyilvánítták a királyi kinallgatások során a koncentráció megteremtésére. A kisebbek feltétlenül hívei a pontos kormányzati program alapján alakulandó koalíciónak, amint már a tavaly is ké-szek voltak egy ilyen kabinetben részt-venni. A nemzeti-parasztpárt sem zár-közik el tőle, ha biztosítékot kap arra, hogy az új kormány szigorúan alkotmányos alapon fog működni. Ezzel szem-ben kétes a liberálisok és averescánusok állásfoglalása, akik egységes pártkor-mányban látják a tartós megoldást, vi-szont a külföld szempontjából a koalíció kívánatos.

Hogy a koncentráció eszméje ezuttal mindenesetre a megvalósíthatóság éretti,

igazolja Goga legújabb kolozsvári nyilatkozata, amely szerint a néppárt alvezére nem lát kizártnak egy részleges koncentrációt megfelelő kormányzati program alapján.

Amennyiben egyelőre csak szűkebb koalíció, pártösszefogás jöhetne létre csupán, úgy a törekvés az, hogy új választások útján teremtsék meg egy egészen átfogó nemzeti kabinet előfeltételeit. Ezek a választások a Mirto-féle választójogi reform alapján mennének végbe, amely szerint elesik a többségi jutalom és a pártok csakis kapott szavazataik arányában jutnak mandátumokhoz.

Ezeket a választásokat egy olyan személy elnöksége alatt vezetné le az új, kis-koalíciós kormány, aki valóban kívül áll a párt harcokon. Vannak, akik úgy tudják, hogy maga Titulescu lesz az, aki végleg kiegyengeti a nagy nemzeti kormány útját ennek az átmeneti kormány-nak az élén. Ez azonban nehezen képzelhető el most, amikor a nemzetközi tárgyalásokon való közvetlen részvétele mindennél fontosabbnak mutatkozik.

És a konverzió? — vetődik fel a kérdés.

Ez a probléma is szoros függésbe került Titulescu látogatásával, hiszen távol-

ról sem olyan belügy, mint ahogyan gondolni lehetne. És aligha szorul bizonygatásra, hogy ez a súlyos váltás kérdés is könnyebben nyerhetne kielégítő megoldást, ha olyan kormány vinné dülőre, amely a külföld fokozottabb bizalmát bírja. A mezőgazdasági moratórium továbbbi meghosszabbítását ma már a legtöbben jobb szemmel nézik, mint egy olyan tökéletlen konverziós törvényt, amely tőkék hiányában többet ártana, mint használna.

Titulescu a hét közepéig marad, de lehet, hogy bukaresti tartózkodása ez alkalommal is hosszabbra nyúlik a tervezettnél.

Bizonyosra vehető, hogy itt léte alatt teljesen elkészül az a recept, amely az ország közeljövőjének a politikáját megszabja s azt az eddiginél jobban összehangba hozza a nemzetközi érdekekkel is. Mint a külföldről hívott csoda-doktor-nak, az ő véleménye fogja eldönteni, melyiket használják azok közül az orvosá-gok közül, amelyeket a politikusok külföldi körutjai és az utóbbi hetek audienciái előírtak.

A külpolitika jegyében tehát új szakasz nyílik az ország belpolitikájában is s napról-napra esedékesek a meglepő változások.

Titulescu kívánságára

koronatanács dönt az aktuális külpolitikai kérdésekben

Többrendbeli tanácskozás a királyi palotában és a vezető politikusokkal

Bukarest, február 15.

Mint jelentettük, Titulescu szombaton este megérkezett a fővárosba. Az északi pályaudvaron Argetoianu pénzügyminiszterrel az élén a kormány számos tagja fogadta, ezenkívül Potarca és Lugojeanu volt nemzeti-parasztpárti államtitkárok, számos politikus és a külügyminisztérium magasrangú tisztviselői üdvözltek a londoni követet. Az Orient-Express a peronon várakozó tömeg öl-jenzése közepette futott be az állomásra. Titulescu szállott le elsőnek a kocsiból, egyenesen Argetoianuhoz sietett, akik megölték és megcsókolt. A tömegből hirtelen feltűnt Puiu Dumitrescu, a király magántitkára, aki rövid jelentésben tudatta a londoni követet, hogy Ófelsége a palotában várja.

Titulescu a király autóján Dumitrescu és Stoicescu ezredes kíséretében egyenesen a palotához hajtatott, ahol pontban fél hétkor a királyi audiencián fogadta. Titulescu két órán keresztül ismertette az uralkodó előtt a Genfben zajló külpolitikai eseményeket és különösen azokat a pontokat magyarázta el kimerítően, amelyek Romániát érintik. Este nyolckor intim vacsora volt a palotában, amelyen a király és Titulescu kívül mindössze csak Grigorescu ezredes, a király adjutánsa vett részt. A vacsora este kilencig tartott. Utána Ófelsége Titulescuval együtt visszavonult a palotában levő dolgozószobájába.

A londoni követ este 10 órakor hagyta el a királyi palotát. A távozó diplomatát valóságos megröhamozták az újságírók. Titulescu ezuttal is hallgatott, mint a hogy az uton sem volt hajlandó érdemleges nyilatkozatot tenni. A D. mineata egyik munkatársa, aki közelebbi viszonyban áll a londoni követtel, érdeklődni próbált a váratlan megérkezés mögött rejtőzködő események iránt. Titulescu röviden válaszolt:

„csalóban irtak, nem fedi a valóságot. Azért jöttem, hogy az uralkodót informáljam a leszerelési konferenciával kapcsolatos dolgokról. Annak bizonyítására, hogy nem mondom valótlanokat, megmutathatom azt a dossziét, amellyel a királyi audienciára jelentkeztem.

A következő pillanatban Titulescu valóban az aktatáskájába nyúl s abból ha-

talmas írásköteget huz ki, amelynek vázonborítékján a következő felírás áll: „Leszerelési ügyek”.

Az újságíró erre megkérdezte, hogy mikor hagyja el a fővárost. Titulescu kijelentette, hogy minden valószínűség szerint szerdán elutazik és Bukarestből Genfbe megy vissza, ahol fontos kérdéseket kell elintéznie.

Titulescu vasárnapi tanácskozásai

Titulescu vasárnap délből újra jelentkezett a királyi palotában az uralkodó előtt. A lapok jelentése szerint folytatta a szombaton megkezdett jelentését s ezuttal kitért azokra a kulisszatitkokra, amelyek a leszerelési konferenciával kapcsolatban Romániát érintik.

Kifejtette, hogy Románia nemzetközi helyzete a genfi tárgyalások irányváltozása miatt új fordulathoz érkezett s az országnak az adott körülmények között meg kell találnia a leghelyesebb magatartást.

A jelentés hosszú ideig tartott. Végül a király ebédre is magánál tartotta Titulescut, aki délután fél 4 óráig maradt a királyi palotában.

A délutáni órákban Titulescu a pártvezéreket kereste fel. Fél 5 órakor Jorgánál volt, fél 6-kor Mironescut kereste fel, majd Argetoianuval tárgyalt. Dúcára, a liberális párt vezérére csak fél 8 órakor került sor. A bukaresti lapok értesülése szerint Titulescu hétfőn délután a kisebb pártok vezéreit is meglátogatta, sőt tanácskozni fog néhány magasrangú katonatiszttel és diplomatával is. Hétfőn délután Argetoianunál ebédel.

Az összes bukaresti lapok, még a kormányhoz közelálló sajtóorganumok is úgy tudják, hogy Titulescu tanácskozá-sai csakugyan a külpolitikai helyzetről

tozással állanak összefüggésben.

Minden jel arra mutat, hogy Románia külpolitikailag jelentős események középpontjába kerül és éppen ezért szükségesnek látszik a koronatanács összehívása.

Néhány bukaresti lap jelentése szerint Titulescu sorozatos látogatásainak befejezése után a királyi palotában nyom-ban összeül a koronatanács, amelyen megtárgyalják a leszerelési kérdéssel kapcsolatos összes külpolitikai kérdéseket. Tárgyalásra kerül Oroszország és Románia viszonya is, mivel ebben a kérdésben az orosz-lengyel és az orosz-francia megemlékezési szerződésben lényeges fordulat állott be.

A koronatanácsban részt vesznek az összes pártvezérek, néhány pártönki-vüli súlyosabb közéleti egyéniség, néhány magasrangú katonatiszt és néhány bukaresti diplomata.

Titulescu a koronatanácsban nagy expo-zében ismerteti azokat a problémákat, amelyek felől sürgősen dönteni kell.

Ezzel kapcsolatban a bukaresti sajtó fenntartással közli azt a Luputól kiinduló hírt, hogy Oroszország a leszerelési konferenciával kapcsolatosan népszava-zást kért Besszarabiára a Népszöv-tségtől. Lupu híresztelését a külügyminis-terium még mindig nem cáfolta meg, holott az már két nap óta kering a poli-tikusok között.

Az erdélyi probléma és Titulescu

A kolozsvári „Patria” érdekes magyarázata és dr. Dragomir Silviu egyetemi tanár előadása

Kolozsvár, február 15.
A Patria vasárnapi számában rendkívül érdekes cikk jelent meg arról, hogy miért jött haza Titulescu. Tartalmától függetlenül külön érdekessége ennek a cikknek, hogy állítólag Vajda Sándor írta, vagy íratta meg.

A cikk lényege az, hogy Titulescu elősorban súlyos külpolitikai okok miatt kért engedélyt Károly királytól a genfi leszerelési konferencia otthagására, a minnek azonban belpolitikai következményei is lesznek. Ime néhány kiemelkedő részlet a Patria feltűnő cikkéből:

„Maga az a tény, hogy Titulescu jónak látta, hogy közvetlenül az uralkodónak tegyen jelentést olyan időben, amikor olyan korszakos jelentőségű konferencia van folyamatban, mint a leszerelési konferencia, amellyel egyesek fe akarják göngyöltetni a nemzetközi problémák egész komplexumát, azonkívül a hivatali hierarchia megsértése, amikor a kormánynak elárthat követ ilyen fontos lépést tesz a kormányfő megkerülésével és annak előzetes tudomása nélkül, — eléggé rá mutat a pillanat súlyosságára.”

A továbbiakban a Patria azt következteti Titulescu királyi kihallgatásra való jelentkezéséből, hogy a kormány és a londoni követ között komoly elvi ellentétek vannak a külpolitikai helyzet megítélésében, valamint a problémák megoldása tekintetében. Ez volna egyik magyarázata a minapi 60 perces kormányválságnak és nem kimondottan a belpolitikai helyzet kuszáltsága.

Ezután a Patria ezeket írja:

„Annak a lépésnek, amelynek megtételét Titulescu szükségesnek látta, az igazi oka az, hogy a határon túli ellenségeink mesterkedéseivel szemben, a kik a leszerelési konferencia súlyos pillanatát ki akarják használni, Romániának sürgősen és elsősorban szüksége van egy energikus és egységes akcióra, a mi tradicionális politikánk „rég” ritmusának keretein belül. Olyan kormányra van szükségünk, amelynek igazi és nagy tekintélye legyen és újra fel kell vennünk az alkotmányos és parlamentáris rendszer elszakított fonálát. Viszont ilyen körülmények között az országnak más atmoszférára van szüksége, mint amilyen ma van az anyarszággal egyesült román tartományokban. Annak ellenére hogy az átmeneti politikai misztériumok túl egy pillanatra sem fogjuk megengedni senkinek sem valaha is, hogy akár csak vita tárgyává tegye azokat a problémákat, amelyek bármilyen csekély kisebbséget is eredményezhetnének a mi nemzeti örökségünknek és hogy ez az örökség csorbíthatatlan kell maradjon, úgy, ahogy átvettük és ahogy kiharcoltuk magunknak és hogy éppen mi vagyunk az elsők, akik figyelmeztettük azokat, akik engedéllyel, vagy enélkül megsértették ezt az örökséget — mégis szükségét érezzük, hogy a nemzeti szolidaritás pontosabb és ünnepélyes formában jusson kifejezésre.”

„Titulescu hazatéréseével megvilágítódik az összes külügyi problémák, amelyeknek bizonyos belügyi vonatkozású visszahatásai is vannak.”

Nem volna teljes a Patria érdekes okfejtése Titulescu hazajövetelének okairól, ha kiegészítésül nem számolnánk be a liberális párt kolozsvári lapjának, a Natiunecának jelentése alapján arról az előadásról, amelyet dr. Dragomir Silviu egyetemi tanár tartott pénteken este „A román Erdély problémája a nemzetközi vitában” címmel. Dragomir professzor a nyugati román határok revíziója érdekében folyó Rothermere-féle magyar propagandáról beszélt és ezzel kapcsolatban különleges néprajzi strukturáját

emelte ki. Erdélyben — mondotta — nagyon bizarrul vannak elrendezve a különböző néprajzi csoportok és ezt az elrendezést az egymáshoz tartozó népkomplexumok közé ékelte más etnikai alakulatok különfélesége és az egymásközötti nagy távolsága jellemzi. Rothermere lord propagandájának hatása alatt Magyarországon komoly áramlat indult meg nemcsak az angol főur javaslatának

megvalósítására, hanem azok kiszélesítésére, olyan értelemben, hogy az erdélyi magyar népcsoportot összekapcsolják a pannóniai tömeggel egy földrajzi korridor révén, amely a magyar pusztát Szatmár zónáján és Erdély szívében keresztül öszekötné a Kárpátok alján élő székely blokkal, le egészen Brassóig.

Dragomir professzor szükségesnek tartja, hogy állást foglaljon ezzel a magyar állásponttal szemben. S ez az állásfoglalása, ha nem is ellenséges, de természetesen elutasító. Még pedig három okból. Az első az, hogy Erdély földrajzi és gazdasági egységét borítaná fel az említett megoldás. Másodszorban történelmi és kulturális szempontból Erdély mindig önálló és a Királyhágon túli Magyarországtól független egység volt. Végül, mint leghatásosabb érvet Dragomir professzor azt hozza fel, hogy Erdélyben a román lakosság mindig többségben volt és a magyarság mindig kisebbség fog maradni.

Nekünk is lesz valami hasznunk a háborúból

Bánsági ökröket és seriéseket szállítanak a mandzsuri frontra

Japan bevásárló bizottság érkezik Temesvárra

Temesvár, február 15.
Jugoszláviában a múlt héten egy japán ezredes vezetésével álló bevásárló bizottság járt, amely a japán hadsereg részére nagymennyiségű élőállatot vásárolt.

A bizottság kedden Temesvárra érkezik, ahol az állatexport-szindikátus vezetőségével fog tanácskozásokat tartani.

A japánok főleg sertéseket és ökröket akarnak a Bánság területén vásárolni, részint élő, részint pedig vágott állapotban.

A levágott állatokat Lengyelországon, Oroszországon és Szibérián keresztül egyenesen Mandzsuriába szállítják.

A kalapácsos gyilkos a bíróság előtt

A közönség valóságban megostromolta a kecskeméti törvényszék épületét

Kecskemét, február 15.
A kecskeméti törvényszéken, ma hétfőn délelőtti kilenc órakor kezdődött meg Fischl Frigyesnek, a kalapácsos banditának ügyében a főtárgyalást. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a törvényszék épületét

a kíváncsiak százai annyira megrohanták, hogy a rendőrségnek kordont kellett vennie az igazságügyi palota bejáratának védelmére.

Igy is több ezer főnyi tömeg szorult ki a tárgyalóteremből.

Pontosan 9 órakor vonult be a bíróság a tárgyalóterembe és vezették be Fischl Frigyeset. Amikor átlépte a tárgyalóterem küszöbét és leült a vádlottak padjára, a nézőközönség hangos morajjal fogadta

utolsó évek legrejtélyesebb bűnügyi drámájának főszereplőjét. A tárgyalás megnyitása után az elnök ismertette a vádiratot, amely szerint Fischl, az állatállomány kártevőjének a ceglédi vonatban előre megfontolt szándékkal ölte meg áldozatát, Steinherz Rudolf kecskeméti kereskedőt. Az ügyészség nem adott hitelt Fischlnek, aki a vizsgálat folyamán azt vallotta, hogy őt a kalapácsos merényletre maga Steinherz bujtotta fel és ezért neki nagy jutalmat ígért.

A tárgyalás a közönség hallatlan érdeklődése mellett tart. Érdekes, hogy a bűnper koronatanúja, Fábán hajóskapitány az idézésre nem jelent meg, s hogy a bíróság a koronatanu jelenléte nélkül kezdte meg a kalapácsos bandita ügyének tárgyalását.

Az aradi ügyvédek védelmi harca az aradi ügyészség vezetője ellen

Vulpe Constantin törvényszerűen hajsza és illózkodás páncaja

Arad, február 15.
Egészen érdekes, újszerű fordulatot vett annak a már közel két esztendeje folyó küzdelemnek az ügye, amely az aradi ügyvédi kar és az aradi vezetőügyész között folyik. Vulpe Constantin vezetőügyész ugyanis szinte hajszajellegű kampányt indított az aradi ügyvédi kar ellen s a hajsza ellen védelmet kereső ügyvédek egészen újszerű, leleményes fogással igyekeznek most egyéni szabadságuk és egzisztenciájuk érdekében Vulpe Constantinnal szemben védelmet keresni.

A harc különben is új eseménnyel lett gazdagabb, amennyiben Vulpe vezetőügyész az egyik ügyvéd ellen annyira ragadtatta magát, hogy megtagadta a törvényszék egyik legutóbbi határozatának végrehajtását...

Vulpe Constantintól mindenki vette Aradon, akinek valaha is dolga akadt vele. A féltelmes vezetőügyész speciális vadászterülete: az ügyvédi kar. Itt van igazán elemében az ügybuzgó főügyész, aki minden lehető alkalmat megragad, hogy végül az ügyvédeket a minden lehető és lehetetlen ügyet kikapar, hogy az ügyvédek ellen eljárjon. Mindennél ekesebben beszél az a körülmény, hogy

Vulpe Constantin okkal-ok nélkül, 80 esetben indított bűnügyi eljárást aradi ügyvédek ellen, azonban még enélkül nem hangzott el egyetlen esetben sem marasztaló ítélet, sőt ellenkezőleg, legutóbbi a temesvári törvényszék olyan gesztussal mentett fel jogerősen két meghurcolt ügyvédet, hogy ez már több volt, mint elégtétel.

Es ezen senki sem csodálkozik, ha megtudja, hogy Vulpe vezetőügyész bűnügyet csinál abból is, ha egy megsértett ügy-

véd hangosabban teszi be irodájában az ajtót, mint ahogy azt ő szeretné. Az ügyvédek ellenes kampány akkor vette kezdetét, amikor két évvel ezelőtt egy vidéki ügyvéd védelmet keresett az aradi ügyészségnél és a vezetőügyész személyesen huzta-halasztotta az ügy elintézését, bár arról volt szó, hogy az ügyvédet súlyosan bántalmazták. Ezután következett az az eset, amikor

Vulpe vezetőügyész rendőrrel kísértette szobájába dr. Singer aradi ügyvédet, csak azért, hogy itt lehordhassa, mert az ügyvéd nem köszönt neki előre...

Vadász Armand dr. ügyvédet egy tárgyaláson megakadályozta a védelem munkájában, mert az 50 éves ügyvéd — nem mutatkozott be neki. Pauseti Miklós ügyvédet, aki volt ügyész, nyílt tárgyaláson durván letorkolta. Nem sokkal ezután Vulpe Constantin egy bűnügyből kifolyólag házkutatást tartott a védő lakásán, majd később minden ok nélkül, súlyos formai hibák keretében letartóztatta dr. Gherman és Cuciuc ügyvédek és folytathatnánk a mesét még sokáig, azonban többet már ugysem mondhatnánk a főügyészről, ha csak azt nem, hogy

hiábavaló minden feljelentés, minden kísérlet a megtorlásra; egymás után rendezik ugyan az anketákat, de ezek után a vezetőügyész csak még hatalmasabb, mint valaha.

Tovább terrorizálja a közönséget, zárja el az embereket, jog- és oktatást és amikor emiatt baja esik, saját tisztviselőire kéri a mulasztás vádját s ezeket a szerencsétlen kis embereket éri a súlyos büntetés. Nem feltevés ez, hanem megtörtént eset...

Es minden hiábavaló. A vezetőügyész egy konstancai nyaraláson összeharagított egy magasrangú miniszteri úrral s azóta, ha baj van, leutazik Bukarestbe, és máris minden rendbejön... Az aradi ügyvéd kamara a maga béna tehetetlenségében semmit sem tud elérni s így az ügyvédek új utakon keresnek védelmet a vezetőügyész ellen.

Gherman Dante dr., amikor a temesvári törvényszék jogerősen felmentette a napokban azok alól az átlátszó vádak alól, amelyeket Vulpe Constantin gyűjtött össze, bűnvádi feljelentést tett, egyenesen az aradi törvényszékhez, a csatolt bizonyítékok alapján kérve a főtárgyalás kitűzését. Az 1-4509-1931 szám alatt írtatott feljelentést Vulpe Constantin egészen egyszerűen kivette a törvényszék kezei közül. Az ügy elaludt. Gherman dr. ekkor a temesvári táblánál tette meg feljelentését, azonban a súlyos vádak tartalmazó beadványt a helyi ügyet illetően rendesen lefolytatják volna, disziplináris ügyként kezelték s mint *sejtelmi ügyet áttették a minisztériumhoz, ahol az ügy elaludt*. Gherman dr. megkísérelte az ügy kikaparását: hiába.

A helyzet az volt, hogy az aradi ügyvédek képtelenek a maguk védelmére igénybevenni az igazságszolgáltatást.

Gherman dr. ekkor egészen új módszerhez folyamodott. A portarei hivatal útján felszólítást intézett az igazságügy-miniszterhez. A beadvány

Pop Valér „volt és jövődöbeli” ügyvédnek van címe és felszólítja az igazságügyi kormányt, hogy 30 napon belül válaszoljon: hajlandó-e Gherman Dante dr. adófizető polgár számára az igazságszolgáltatás szabad útjait biztosítani, vagy sem. Mert ha nem akkor Gherman dr. közigazgatási pert indít az igazságügyminisztérium ellen és ilyen úton kötelezi, hogy az igazságszolgáltatásnak végre szabad utat engedjen!

A harminc nap letelt. Az igazságügyminisztérium pedig nem válaszolt.

Gherman Dante dr. most megtette a lépéseket, a közigazgatási per folyamatbátétele érdekében.

Jellemző korrajz: a törvény előtt „mindenki egyenlő”...

Amint a mellékelt ábra is mutatja... (b. k.)

A magántisztviselők kétségbeesítő nyomorusága

Bukarest, február 15.

A magántisztviselők országos szövetségének egy delegációja megjelent a munkügyi minisztériumban, ahol egy memorandumot nyújtott át, amelyben rámutat arra, hogy a leépített tisztviselők egész ország területén a legnagyobb nyomorban színlődnek. Kéri a kormányt, hogy sürgősen intézkedjék a munkanélküli tisztviselők helyzetének megjavításáról. Banu államtitkár kijelentette, hogy a memorandumot alaposabban tanulmányozni fogja és minden lehető elkövet a leépített tisztviselők anyagi támogatására.

Telefon 145 **Redoute Mozzó** BRASSÓ
Színek, őletek, izgalom és hangulatos
Bállaal kezdődő
Mámorek éjszakák
karneváli lázas, pezsgő-durrangos farsangot bucsuzató Mámorek éjszakák egymásutánjában sodródó hangulatos forgalaga: HARRY LIEBKE, Ursula Grabley, Nora Gregor és Otto Waburggal
MA hétfőn a REDOUTE MOZ ÓBAN.
Következő műsorunk Páris gyermeke. MAURICE CHEVALIER-rel
JÖN HAWAI ÉJSZAKÁK

Argetoianu 5 százalékos kényszerkölcsönt tervez az összes ingatlanok után

Bukarest, február 15.
A konverziós törvényjavaslat kérdése még mindig nem jutott el a nyugvópontig. Az összes bukaresti lapok egyhangú jelentése szerint Argetoianu pénzügyminiszter olyan akcióra határozta el magát, amely példátlan hatással lehet az ország közvéleményére. Tevékenységével arra, hogy úgy a belföldi, mint a külföldi ugynevezett nemzeti hozzájárulással teremti elő.

Argetoianunak egyelőre még csak előkészületben levő terve, a hírek szerint kényszerkölcsönt akar bevezetni az összes városi és falusi ingatlanokra. A kényszerkölcsön az ingatlanok felbecsült összegének 5 százaléka volna, amit azonban az állam nem egyszerre, hanem 5 év alatt hajtana be, évenkénti 1 százalékos rendkívüli adó formájában. A kényszerkölcsönért az állam a Nemzeti Banktól garantált kötvényeket bocsát ki, amelyek 6 százalékos kamatot hoznak s amiket az állam 30 év alatt váltana vissza.

A pénzügyminiszter terve szerint a kényszerkölcsön 12-14 milliárd lejt eredményezhet. Ebből az összegből kárpótolhatnák a pénzintézeteket a konverzió miatt szenvedett károkért. A pénzügyminiszter csak ezt az egyedüli módját látja annak a megelőzésére, hogy a konverziós törvényjavaslat ne rendítse meg az ország hitelét.

Kiszivárgott hírek szerint Jorga miniszterelnök nem helyesli a pénzügyminiszter tervezetét, ez azonban nem ösztönzi visszavonulását Argetoianut, aki ter-
vét már közölte Ducával, a liberális párt vezérével és Popovicsal, a nemzeti parasztpárti kormány volt pénzügyminiszterével, sőt hétfőn délből az uralkodónak is jelentést tett.

Egyelőre még nem lehet tudni, hogy az ellenzéki pártok milyen álláspontot foglalnak el a pénzügyminiszter új javaslatával szemben. Az a tény, hogy Argetoianu csak a Ducával és Popovicsal való tárgyalása után jelentkezett az uralkodónál, arra enged következtetni, hogy sikerült megszereznie az ország két legnagyobb politikai pártjának hozzájárulását ehhez a megoldáshoz. A hétfőn délből megjelenő bukaresti lapok úgy tudják, hogy a pénzügyminiszter hétfőn délután bejelentette a kamarai bizottságoknak új javaslatát, amely a jelek szerint már a napokban felveszi a törvényjavaslat rendes formáját és a parlament elé kerül.

Nagy izgalom a belpolitika berkeiben

Argetoianu új javaslata egyrészt, Titulescu tanácskozásai másrészt érthetően óriási izgalmat keltettek Bukarest politikai köreiből. A pártok szorgalmasan tanácskoznak a konverzió újabb változatáról, ugyanakkor rendkívüli idegességgel figyelnek Titulescu tanácskozásaira is.

A Lupta szerint teljesen igaz, hogy Titulescu külpolitikai kérdések miatt jött haza olyan hirtelen, bukaresti tartózkodása azonban feltétlenül nyomot hagy a belpolitikában is. A liberális pártelnöknek állítólag a következő kijelentést tette:

— A nemzeti kormány gondolatának megvalósítása nehéz. Ugyanilyen nehéz koncentrációs kormányt összehozni. A jelenlegi kormánynak hosszú ideig való uralmon tartása azonban teljességgel lehetetlen.

Ezzel kapcsolatban azt is kijelentette, hogy jelenleg nem óhajt belpolitikával foglalkozni, márciusban azonban visszatér és megkísérli teljesíteni az uralkodó óhaját.

Hétfőn délután 3 órára minisztertanácsot hívtak össze. Argetoianu pénzügyminiszter be fogja jelenteni új tervezetét és kérni fogja a kormány hozzájárulását.

A liberális párt vezérőlbizottsága hétfőn délelőtt 10 órakor ülést tartott a konverzió kérdésében. Argetoianu új terve miatt azonban a határozathozatalt kedden délutánra halasztották el, amikor is Anghelescu lakásán gyűlnek össze a liberális párt vezetési és szakértői.

A király hétfőn délután Mironescut fogadja kihallgatáson.

Váltakozó szerencséivel folyik a harc Sanghai körül

Legújabb jelentések szerint a japánok átkeltek a Wuszung-patakon

Sanghai, február 15.

A japán offenzíva a rövid ideig tartó és állandóan megsértett fegyverszünet után, — amint már jeleztük, — ismét teljes erővel megindult. A japán hadvezetőség újabb husz ezer katonát szállított partra. Törekvése arra irányul, hogy a kínaiakat visszavonulásra bírja a szárazföld felé s így korlátlan urnak érezhesse magát Sanghaiban és környékén. Hivatalos japán tényezők ki is jelentették, hogy ebben az esetben megszűnnék a további harc és Sanghai elkerülhetné a további károkat.

A kínaiak azonban hallani sem akarnak a visszavonulástól. A Wu-Sung erőd meg mindig jól áll és a Sapei-városnegyed sincs teljesen a japánok birtokában. A harcok ismétlenül kiújulnak itt és megállapítható, hogy a kínaiak egyre nagyobb erővel és biztató hadiszerencséjével lépnek fel.

UJABB KINAI GYŐZELEM.

A japán csapatok partraszállításával kapcsolatosan kifejlődött harc során a kínaiak erőteljes lökést gyakoroltak a japán frontra. Londonba érkezett jelentések szerint a japánok kénytelenek voltak visszavonulni. Veszteséglistájukon 37 halott és több sebesült szerepel.

A kínai jelentések ezzel szemben 1300 japán halottról számolnak be.

Hivatalos hadijelentést adott ki a japán hadvezetőség is. Eszerint a kínai csapatok a Sapei-negyed közelében megármadtak egy előretört japán csapatot és 1000 embert visszavonulásra kényszerítettek. Nagyobb jelentősége az ideiglenes visszavonulásnak nincs, mert a csapatok partraszállítása tovább folyik, sőt most már a folyón is halad a szárazföld belseje felé egy nagyobb japán készlet.

Párisba érkezett jelentés szerint a japán hadvezetőség a döntő offenzívát február 16-án készíti elő.

Kínai jelentések is érkeztek Párisba. Ezek szerint Csan-Kai-Sek tábornok egész haderejével a sanghaji-frontra vonult. Ez az a 19-es számmal jelzett kínai hadsereg, amely a leg-gondosabban van felszerelve s amelyben a

fegyver is nagy. Csan-Kai-Sek tábornok elhatározása jelentős fordulatot adhat a Sanghai körüli harcoknak.

A vasárnapi eseményekről egyébként annyit tudnak egyelőre a jelentések, hogy a kilencedik japán hadosztály partraszállása sikerült és hétfőn reggel újabb 12 ezer japán katona érkezését várják. A tüzérségi harc vasárnap szünetelt, de a japán repülők továbbra is bombázták a kínai állásokat, hogy a csapatok partraszállítását megkönnyébbítsék. A nankingi vasutvonal is súlyosan megrongálódott a bombázás következtében.

Az egyik repülőgépműhely elhárító, kínai üteg bombája a francia koncessziós területen robbant föl és súlyosan megsebesített 19 embert.

A MASIK FRONTON

A másik frontról Moszkva továbbítja a Charbinből kapott jelentéseket. Ezek szerint a kínai csapatok Jusuj közelében megtámadták a Charbin felé vonuló japán hadsereget. A japánok a támadást visszaverték. Negyven kínai elesett, a többi fogságba került.

Moszkvából jelentik: A vladivosztoki hajógyár közelében a hatóságok letartóztattak két japánt, akik a tilos területen fényképfelvételeket készítettek. Az egyik letartóztatott a vladivosztoki japán konzulátus titkára, a másik ismeretlen. A letartóztatottakat tiltakoztak elfogatásuk ellen, mert állításuk szerint csak véletlenül kerültek a hajógyár területére.

KINA BELSŐ ZURZAVARAI

A Petit Parisien nagy cikkeket közöl Kína belső állapotáról. Leszögezi, hogy a hatalmas birodalom teljes káoszba jutott. Hivatalosan tekinthető hadsereg nem áll a kormány rendelkezésére, amely különben is elvesztette már minden hatalmát és tekintélyét. A tábornokok fennhatósága alatt csoportosult fegyveres csapatok a kormánytól teljesen függetlenül dolgoznak s nincsenek is egységes irányítás alatt. Legjelentősebb talán Csan-Kai-Sek tábornok hadserege, de ez sem a kormány intenciói szerint működik. A pénzügyi és közigazgatási hatóságok teljesen beszüntették működésüket. A posta- és táviró-szolgáltatja még magát, de ez is csak azért, mert

sok külföldi hivatalnok van.

Ilyen körülmények között az az eset is előállhat, hogy a japánok komolyan akarnának tárgyalni a kínaiakkal, de nem lesz, aki a kínai birodalom nevében autentikusan felvehesse a tárgyalásokat. A helyzet ma már annyira zavaros, hogy a kínai kormány csak akkor szedheti össze magát, ha külföldi segítséget kér a belső rend helyreállítására.

A Petit Parisien cikke a francia-japán titkos szerződés létezését látszik megerősíteni.

Pekingi jelentés szerint a kínai köztársaság elnöke Feng tábornokot nevezte ki belügyminiszterre. Feng tábornok már meg is érkezett Loyangba és átvette a hivatalát.

ÉS A GENFI FRONT

A Népszövetség főtítkárságához megérkezett a mandzsuriai helyzet kivizsgálására kiküldött nemzetközi bizottság második jelentése. A főtítkárság ezt a jelentést sem hozza nyilvánosságra, mindössze annyit árul el a kiadott hivatalos közleményben, hogy a bizottság megállapítása szerint Mandzsuriaiban a helyzet rendkívül komoly.

Egyébként hétfőn zárt ülésen tárgyalják le a kínai kiküldöttek beadványát, amely azt követeli, hogy a Népszövetség a japán-kínai konfliktus miatt hívjon össze rendkívüli közgyűlést.

Londonból jelentik: Szenzációs hírt közöl a Sunday Chronicle. Értesülése szerint hetven volt angol hadirepülő szándékozik teljes felszereléssel a kínaiak segítségére sietni. A vállalkozást az egyik angol repülőgépgyár támogatja, ellátva az önkénteseket bombavetőkkal és harci gépekkel. Az angol repülőcsapatot bizonyos Harding mérnök vezeti, aki a lapnak kijelentette, hogy a kínaiakkal való tárgyalások igen előrehaladott állapotban vannak.

A hadügyminisztérium hivatalos nyilatkozatban szögezte le, hogy ez a vállalkozás töle független alakulat, amihez az angol hadügyi kormánynak semmi köze nincs.

LEGÚJABB JELENTÉSEK

A legújabb telefonjelentések arról számolnak be, hogy a japánok már az idegen kon-

cessziós területeken is erőszakosságokat követnek el. Az amerikai koncessziós területen például megtámadták Mingoalt konzult, akit a társaságában levő hölgyekkel együtt inzultáltak. Az amerikai konzulátus tiltakozó jegyzéket adott át a japán hatóságoknak s egyuttal jelentést tett az esetről Washingtonban is.

Erőszakoskodás történt az angol koncessziós területen is, ahol japán katonák feltartóztatták Parker angol tanító autóját. Bár Parker okmányokkal igazolta magát, a japánok nem engedték tovább, hanem ütlegetni kezdték. Az angol tanítót csak egy magasabbrangú japán tiszt közbelépésére engedték szabadon. Az angol konzulátus jegyzékben tiltakozott a súlyos incidens miatt.

A japán külügyminisztérium egyébként a nagyhatalmak tokiói követeit értekezletre hívta meg, hogy kifejtse az újabb csapatszálítások okait. Érdekes a Daily Telegraph tudósítása, amely arról számol be, hogy a japán kormány 100.000 japán családot akar a meghódított Mandzsuriaiban letelepíteni.

A sanghaji frontról a legfrissebb jelentések újat csak annyit mondanak, hogy

a japán gyalogságnak sikerült a Wuszung patakon átkelni.

Az erődítmény alatt a kínai és japán csapatok elkeseredett kéziütásban állanak. A japán tüzérség állandóan bombázza a kínai városrészt, hogy a Sapej meg megmaradt részeit is rommá tegye. A heves ágyútűzben néhány bomba az angol városrész szélére hullott s emiatt az angol önkéntesek állásaikból kissé hátrább vonultak.

Az új választói törvény miatt a szenátusban könnyen leszavazhatják a francia kormányt

Páris, február 15.

Bár a francia kamara nagy többséggel fogadta el pénteken az új választójogi törvényjavaslatot, amely a nők választójogát is biztosítja, a kormány mégis súlyos helyzetbe került, mert a párisi lapok jelentése szerint a szenátus ezt a törvényszakaszt esetleg nem fogja megszavazni. Peyrounet szenátor éles interpellációt intéz kedden a kormány ellen s ezzel kapcsolatban a kormányt le is szavazhatják a szenátusban.

Ebben az esetben — így vélik a párisi lapok —, a kormánynak okvetlenül le kell mondania, ami azt is jelentené, hogy a genfi leszerelési konferenciára kiküldött bizottságnak azonnal haza kellene térnie. Lehetőségek azonban az is, hogy éppen a fontos külpolitikai problémák miatt a szenátusban a mérséklet álláspontjára helyezkednek és a kormányt megmentik a leszerelésről.

Ankét a konverzióról

Mit szól a nagy közönség Argetoianu rendkívüli jelentőségű javaslatához

Konverzió-harc a vokskért

A gondolat, hogy a mezőgazdaságokat kell először konvertálni, valószínűleg onnan ered, hogy a válság eredete mezőgazdasági jellegű volt és ha megszüntetjük az okot, megszűnik az okozat is.

A másik indító gondolat politikai színezetű, u. i. az agrárreform által földhöz jutott parasztságot az a veszély fenyegette, hogy az adósságokra beruházott gazdaságokat elnyelik a nagy kamatok, melyet a föld hozama nem bír meg és az így letelepített parasztság tönkremegy. Ezeknek a védelme, lévén ők a legsebezhetőbb vokszámban; ma minden politikai párt programját képezi.

Véleményem szerint a mezőgazdasági konverzió csak akkor volna közgazdasági jelentősége, ha azt az állam egy 20-30 éves amortizációs állampapírral, melyet az adósság természete szerint állapítanak meg, s melynek 4 százalékos jövedelme volna, magára vállalná. Ezen papirokat az állam fizetesközzül is elfogadná. A mezőgazdaságok a konverzió tartama alatt teljesen adómentesek volnának, mert csak ily módon amortizálhatnák a konverziós papirokat. A tőkés pénzhez, illetve állampapírhoz jutna, a gazdák mentesülnének egyelőre az olyan nagyarányú fizetésektől, mely veszélyeztetné egzisztenciájukat. Az állam közvetlenebbül lenne érdekelt a gazdasági termékek értékesítésével a külföldön. Az így fogyasztóképesse vált gazdák pedig megindítanák a rendes gazdasági folyamatot.

Ha a konverziót politikai porhüvelyként valóstítják meg egyoldaluan, a gazdák adósságait annullálják, a tőkés minden rekompensációja nélkül és a gazdák minden adóterhektől mentesülnek, úgy ez csak súlyosbítaná a helyzetet. A tőke rezerváltabb lenne. Az óriási adóterhekkel sújtott gazdák pedig magukra hagynák, képtelenek lennének termékeiket értékesíteni és így meg az adóterhek emészténék fel a földeket.

HERZL ISTVÁN

Az uzsorakamat következményei

A konvertálni szándékolt agráradósság hathatód részében soha sem volt igazi vagyon, hanem csak papíron való előírás. A huszonnégy százalékos kamatok kamatait alatt, mert kamatoskamata van elszámolva, tíz év viszonylatában nem évi huszonnégy százalékos kamattal, hanem hatvan százalékos évi kamattal értendő, sőt hozzávéve a tíz év alatt rendszerint felmerült perköltséget s egyéb törvényes és kevésbé törvényes költséget, annál is jóval több. Ennélfogva, ha ma az agrár adósság 210 milliárd, akkor az arra eredetileg tényleg kölcsön adott összes 10 év előtt legfeljebb 30 milliárd; ha 140 milliárd, legfeljebb 10 év előtt 20 milliárd lehetett.

Ma egy marha, munka és gondozás mellett 10 év alatt tízre szaporodik, az valóban tíz marha és a nemzeti vagyon szempontjából is tényleges vagyonszaporulat. De ha két nem egészen kaszinói gentleman egy fillér nélkül leül hozomra kártyázni, s egyik a másiktól rövidesen 100 milliót nyer, az még akkor sem tényleges vagyonszaporulat, ha a vesztes fél azt tényleg kifizeti; a nemzeti vagyon szempontjából bizonyosan nem. És ha a vesztes fél azt mondja dupla vagy semmi, igazán semmi, ami tényleg is volt. Azaz amint a német mondja, „Von nix, wird nix“ a semmiből semmi sem lesz. Az ilyen veszteséget csak farizeusi szemforgatással lehet sopánkodni.

Az agráradósság is ilyen. Realizálni nem lehet, nem szabad. A megnyirbálása nem árt sem banknak, sem a hiteléletnek, annyit mint a rákos fekély kioperálása. A gazda vásárlóképes lesz, a forgalom megindul az egész vonalon. A betevő majd megelégszik egy százalékos kamattal, a bank hárommal. Ha többet akar, vesz jó iparvállalat részvényt, s fellendíti az ipart és a kereskedelmet.

Ami pedig a konverzióval kapcsolatban a jegybankot illeti, végzetes hiba mindent a devizapolitikának alárendelni. Különösen hiba akkor, amikor az országban munkanélküliség van, az élelmiszereket deviza miatt az országból pottom áron nem lehet kivinni. A jegybank devizakészletét más uton lehet és kell megvédeni. Az országban levő bőséges

élelmiszereket meg kell kezdeni a munkát. A pénznek mint termelési tényezőnek a jelentőségét nem szabad tulozni. Mert a pénz nem is termelési tényező, nem is tőke, hanem annak csak cserélő eszköze. Tőke és termelési tényező mindenek fölött a kenyér, a miért Krisztus imádkozni tanított, azontul a szalonna, a gép, az anyag. Ha a tőke forgalmát a pénz forgalmával nem zavarjuk össze, nem lesz nehéz a válságból való kibontakozás igazi útjait is megtalálni.

Székelvudvarhely.

Id. Siklody István.

A kecske és a káposzta

A szőnyegen levő konverziós törvényjavaslatot ma már minden önzetlen, a közérdeket szem előtt tartó elme egyoldalú, igazságtalan, veszélyes, sőt éppen a földművelő nép jövő boldogulásának szempontjából káros intézkedésnek tartja.

Egyoldalú a „konverzió”, mert nincs tekintettel a dolgozó társadalom összes eladósodott rétegeire, egyedül csak a földműves adósok helyzetén akar könnyíteni.

A mai világgazdasági krízis a dolgozó társadalom összes szerveire ránehezedik; a vajdó társadalmat tehát nem lehet egyetlen szervének gyógyításával életképessé tenni, a mikor a többi szerv is beteg.

Igazságtalan a „konverzió”, mert a mezőgazdasági adósságok konvertálásának egész súlyát éppen azon intézményekre és a társadalom azon rétegeire hárítja, amelyekből eddig is és első sorban a bajbajutott földművelő nép, az eladósodott kisiparos, kereskedő, stb. táplálkozott. Annak a dolgozó osztálynak elernyedését idézné elő, amelynek még meglevő vásárló, fogyasztó ereje volna, arra hivatva, hogy a gazdasági krízis nehézségeit enyhíteni segítsen.

A tervezett „konverzió” igaztalanul romboló hatással nehezedne különösen a vidéki bankokra, szövetkezetekre, jótékony intézetekre és azon kis-bételetesekre, akik, mint minden szociális támogatást nélkülöző családok, előregező emberek, keservesen megtakarított tőkéjükkel tudják és akarják biztosítani egzisztenciájukat. Megrendítené mindazok boldogulását és a takarékosságra helyezett bizalmát, a kik építési, vagy más hasznos befektetési munkalehetőségeit szándékkal helyezték el tőkéiket. Elriasztaná a még véka alá nem rejtett tőkés egészséges körforgását és megbénítaná a hitelt.

Pedig ma már a még el nem adósodott földművelő népnek is hitelre van szüksége, sőt merem állítani, hogy az adósságtól mentesített kisbirtokok is feltétlenül rá fog szorulni újabb hitelekre.

Mai alakjában a „konverzió”-nak tehát csak akkor lehetne létjogosultsága, ha az azazal járó terheket az ország összslakosságára lehetne arányosan elosztani; vagyis, ha azt akár külföldi, akár belföldi kölcsönrel lehetne megalapozni.

Olyan törvénnyel kell szabályozni az adós és a hitelező közötti viszonyt, hogy „a kecske is jól lakhasson, de a káposzta is megmaradjon.”

Az eladósodott földművelő nép nem azon panaszkodik, hogy adóssága van, mert annak visszafizetését természetesen és becsületbeli kötelességnek tartja; hanem azon, hogy a mai alacsony terményárak mellett nem képes a magas részleteket és kamatokat elviselni, a hasonlóan magas adóval együtt. Hozzon tehát áldozatot a még el nem adósodott társadalmi réteg az eladósodottakért; de tegye meg az állam is (megtakarítások útján) a maga kötelességét és szabjon polgáira a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő mérsékelt adózást, mert csak így lehet egyensúlyba hozni a különböző társadalmi rétegek életlehetőségeit.

Ne feledje el a magas kormány, hogy a mai nehéz gazdasági helyzet s különösen a gazdasági terményárak kialakulásában a világgazdasági krízisnek van legtöbb része; azért a gazdasági helyzet szanálását véglegesen csak a szomszédos és különösen a fejlettebb iparu államokkal való szabadabb árucserre lehetővé tételével lehet megoldani. De, mivel a világválság megoldásához még sok időre és még több önzetlenségre van szükségünk, a legstürgeösebb és célzerű intézkedéseket, szerény véleményem szerint, a következőkben lehetne össze-foglalni:

1. A feltétlen segítségre szoruló rétegek adósságainak tartozásait törlesztésére egy évi, azaz 1932. december 31-ig terjedő moratórium adandó, az esedékes, leszállított kamatok fél-évenkénti fizetési kötelezettsége mellett.

2. A Nemzeti Bank 1932. évi július elsejével

szállítsa le a kamatlábát 4 százalékra. A ki-helyezési bankkamatláb állapíttassék meg 8 százalékban, a betétkamatláb pedig 3 százalékban, ugyanezen határidőtől kezdve.

3. Az 1. pont alatt említett adósok tőketörlesztése, annak nagyságához mérten, 1932. évi január 1-től számított 5-6 és 10 — maximum 15 év alatt legyen amortizálható, fél évi törlesztési és félévi kamatfizetés kötelezettsége mellett.

4. Az állam 1933. évi január 1-ével mérsékelje a gazdasági helyzetnek megfelelően az adósságokat és kezdje meg az érdekelt államokkal haladéktalanul a gazdasági együttműködés létrehozását célzó tárgyalásokat.

5. Nyújtson az idegen tőkének megfelelő garanciát

6. Foglalkoztassa a munkanélküliklel s részben a katonaságot is ut- és vasutépítési munkálatoknál.

7. Az idegenforgalom növelése érdekében törölje el a vizumkényszer, mérsékelje az utlevél költségeit, stb.

Nagyvárad.

Molnár Lajos,
nyug. főerdőmérnök.

Szaporítani a fizetési eszközöket

Az egész világ gazdasági válsága és ezenfelül nálunk az évek hosszú során erőszakolt revalorizáció, a tulmagas árfolyamon történt lejtabilizálás az uzsoratorvény elkészített életbeléptetése és a fizetési eszközök elégtelensége a földművelést, kereskedelmet és ipart egyaránt katasztrófális helyzetbe hozták. A földműves adósságok tervezett konvertálása az ilyen hitelekkel foglalkozó bankok előrelátható bukásával és számos csak a vonatkozó törvény végleges megállapítása után megállapítható komplikációval fog járni. Csak a földművelőkre kiterjedő egyoldalú konverzió óriási gazdasági megrázkódtatásokat fog eredményezni és a kereskedelm és iparral szemben méltánytalan, mert a válság okai mindahárom gazdasági ágban azonosak. Alig is van olyan törvényalkotó, aki a földművesek minden pénzgazdasági viszonylatára helyesen kiterjedő törvényt tudjon elkészíteni.

A stabilizációhoz hozzányulni a nemzetközi gazdasági viszonyok miatt ezidő-szerint nem látszik célszerűnek, gondoskodni kell tehát más uton arról, hogy a holtponton jutott forgalom ujhol meginduljon. Ennek egyik eszköze az összes magán- és belföldi állami tartozásoknak, melyek 1931 július 1. előtt keletkeztek 50 százalékkal való redukálása. Emellett az adós lélegzethez jut a tőke pedig semmit sem veszít, mert az 50 százalékos mostani vásárlóképesége nagyobb, mint az 1931 július 1. egész tőkéé. Szükséges a földművesek, kereskedők és iparosok részére egy éves moratórium negyedévenként 2.5 százalékos törlesztés és kamat fizetés mellett. Szükséges új uzsoratorvény, mely a bankbetéteket és magánkamatlábát 6 százalékban maximálják annak megszabásával, hogy a hitelintézetek ezenfelül csak 3 százalékos számíthassanak fel és minden hitelintézetet kötelezen arra, hogy saját betéti könyveit kény-szeregyezsége való tekintet nélkül is fizetéseikpen felmondás nélkül elfogadják.

Szükséges, hogy az állam összes belföldi tartozásait, melyek körül az 1931 július 1. előttiéket szintén 50 százalékkal redukálások kifizetésénél, adóba, vasutnál és postánál kötelezően elfogadandók.

Mindezek minden komplikált hatósság eljárással nélkül azonnal életbeléptethetők és a gazdasági élet azonnal mozgásba jön, bár a fizetési eszközök nagyobb mértékű szaporítása mindezek hatását sokkal eredményesebbé tenné.

S.

Igazságtalanul büntet...

Az ismeretes konverziós tervezet, miután hibás a kiindulási pontja, amennyiben méltatlanul jutalmaz és igazságtalanul büntet, jelen formájában elvetendő.

A kétségtelenül nagy fontosságú kérdés véleményem szerint a következő csapáson volna megoldandó:

1. Az 1931-ben, sőt az 1930-ban felvett kölcsönök nem részesülnének kedvezményben, miután ezek a kölcsönök

vagy nem jelentenek nyomasztó terhet, vagy már előbb tulterhelte adós által, tehát a jóhiszeműség hiányával vétettek fel. Kivételt képez, ha az adós igazolja, hogy ekkor felvett kölcsönét legalább 80 százalékban régebbi adósság kifizetésére fordította.

2. Az 1929-ben felvett kölcsönök visszafizetésére 4 évi, az 1928-ban felvett kölcsönök visszafizetésére 8 évi és a régebben felvett kölcsönök visszafizetésére 12 évi haladék adandó kedvezményes kamatozás mellett, záros határidő alatt benyújtandó kérésre a visszafizetés idejét a törvényszék 2-szeresre, esetleg háromszorosra — tehát maximum 12-24-36 évre emelhetné fel.

3. Ezen kedvezményes kölcsönök után — a törlesztési részleteken felül — az első évben 1 százalék, azután évenként egy százalékaival emelkedő kamat volna fizetendő mindaddig, amíg az a Banca Nationala váltó kamatlábát elérné, ez maradna tovább érvényben a kölcsön teljes visszafizetéséig.

4. A jelenlegi tervezet 5 százalékos kamatvisszafizetést helyez kilátásba az 5 hektárnál kisebb adósok számára. E helyett ugyanolyan mértékben az állam a kedvezményes kölcsönök megfelelő hányadát magára vállalná, illetve a hitelezőnek készpénzben, vagy állami pénztárjegyben kifizetné.

5. A kedvezmény nemcsak a földműves adósságra vonatkoznék, hanem minden kölcsönre kiterjesztetnék, mégpedig úgy, hogy a 100.000 lejen alóli (a határt lehet alacsonyabban, vagy magasabban megállapítani) kölcsönök minden további nélkül a kedvezmény élvezetében lépnek; az ennél magasabb összegű kölcsönökre nézve a törvényszék állapítaná meg, hogy a bemutatott indokok alapján a kedvezményt igényelhetik-e, vagy sem.

K.

A brassói iparosok és kereskedők közös akciója

Brassó, február 15.

Az agrár-hitelek konverziójáról szóló törvénytervezet akcióba léptette az iparosság és kereskedelem minden szervezetét, mert a tervbevetett konverzió közelről érinti ezeknek a köröknek életérdekeit. Brassóban az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége, a Szász Kereskedelmi Gremiumok Szövetsége, a Brassói Ipartestület és a Brassói Vendéglősök és Szállodások Szindikátusa együttes ülést tartottak az Ipartestület székházának nagytermében, és azon beható tárgyalás alá vették a konverzió ügyét és az ezzel kapcsolatos kérdéseket. Egyhangú határozattal ki-mondotta az együttes ülést, hogy a konverzió súlyosan érinti egy kereskedelem, mint az ipar érdekeit, minél fogva feltétlenül szükséges, hogy, ha az agrárkonverzió meglesz, az ez által sújtott kereskedelem és ipar megfelelő intézkedésekkel kártalaníttassék, illetve megóvassék a különben feltétlenül reáuzduló katasztrófától. Elismerve az együttes gyűlés, hogy a falu rá van szorulva a leg-sürgősebb segítségre, de egyenlő elbánást követelt mindazokkal szemben, akik a falusi gazdákéhoz hasonló sorsban szenvednek. Minthogy pedig az iparosság és kereskedők ugyanúgy roskadoznak az adósságok terhei alatt, mint a kisgazdák, minthogy továbbá az agrárkonverzió ezeknek a gazdasági osztályoknak helyzetét végzetesen befolyásolná: kötelessége a kormányzatnak az állam érdekében módot keresni és találni arra nézve, hogy, míg a nép egy rétegén segít, a másikat tönkre ne tegye.

Az együttes gyűlés elhatározta, hogy a Sfatul Negustoresc központjával egyetértve interveniálni fog a kormány-nál, a kamara és szenátus tagjainál, a konverziós bizottságnál, a kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségénél és minden illetékes faktornál az iránt, hogy a megsemmisülés veszedelme elé állított iparosság és kereskedelem megmentése céljából a konverzió terjesztessék ki a kereskedelemre, iparra és városi jelző-logos adósságokra is.

A gyűlés határozatát részletesen meg-indokolva haladéktalanul eljuttatják az illetékesekhez, remélve, hogy az ország iparosainak és kereskedőinek indokolt megmozdulását a kormány nem fogja figyelmen kívül hagyni.

Hírek

— Lettországra nem lehet utárvételes vasúti szállítványokat küldeni. A berni nemzetközi vasúti szállítási iroda közlése szerint a lett vasutak vezérigazgatósága bizonytalan időre beszüntette a külföldről eredő, utárvétellel terhelt vasúti szállítványok kezelését.

Beszünetelt vonatok. A gyenge forgalom miatt február 10-ével a következő erdélyi személyvonatokat szüntették be: Temesvár—Arad 179—180, Nagyszeben—Nagydisznód 241, 242, 243 és 246, Arad—Oradna 268—269, Piski—Lupény 293—296.

— Postacsomagok és utalványok házhozbeszítési díja. A posta és távirat vezérigazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy a postacsomagok házhoz kézbesítéséért 5 kg.-ként 5 lej, kézbesítési díjat tartozik fizetni. A belföldi posta-utalványok házhoz kézbesítése azonban díjtalanul történik, mivel a kézbesítési díjat az utalvány feladása alkalmával a feladótól beszedik. — Kézbesítési díjat csak a külföldről eredő posta-utalványok után köteles a címzett, az alábbi tarifa szerint fizetni: 200 lejig 1 lej, 1000 lejig 3 lej, 5000 lejig 5 lej és 10 ezer lejig 10 lej.

— Nem szabad a vészfékkel játszani. A CFR vezérigazgatóságának legújabb rendelete szerint azon utasok, akik a vészféket indokolatlanul meghúzzák, jegyzőkönyv felvétele mellett bírsággal elé állítandók, a vasutnak okozott károk bírói megállapítása cölábol.

— Törökország korlátozta a csomagforgalmat. A török postaigazgatóság a külföldről eredő postacsomagok maximális súlyát egy kilogrammban állapította meg. Az egy kilogrammnál kisebb csomagokat pedig csak azon feltétellel kézbesíteti, ha nem tartalmaznak selymet, illatszert, disztollat, szőrméket, vagy nemesfémekből készített dísz tárgyakat.

— Aradi hírek. Aradról jelentik: Az utóbbi napokban Aradon hamisított paprikát hoztak forgalomba. A hatóság razírt tartott, amely alkalommal hat piaci árusnál bukkantak hamisított paprikára. A vizsgálat során kiderült, hogy a forgalom bázisátalban Herstein Izsó aradi nagykereskedő cég is bűnös. A törvénytörző ma foglalkozott az ügyvel s a céget 5000 lej pénzhírszággal sújtotta. — Roth Márton pécsiak terménykereskedő a törvénytörzőkén kényszerregyezségi kérelmet nyújtott be. Hitelezőinek 60 százalékos kvótát ajánl fel, két év alatt.

— A zilahi interimár bizottságnak nem imponál a felebbezési fórum. Zilahról jelentik: A zilahi interimár városi tanács Mendel Béla mérnököt, Sáska József, Schlep Zoltán, Farkas Sándor, Hatvani Emma és Juhász Berta tisztviselőket állásukból jogtalanul elbocsátotta. Az elbocsátott tisztviselők az erdélyi tartományi igazgatóság revíziós bizottságához fordultak s ottan ki is mondták, hogy az elbocsátás törvénytelen volt. A zilahi interimár bizottság azonban a revíziós bizottság döntését nem akarja végrehajtani s nem hajlandó az elbocsátott tisztviselőket visszahelyezni állásukba és fizetésüket folyósítani.

— OLASZORSZÁG—SVAJC. Európa-kupa mérkőzése 3:0 arányban az olasz válogatott csapat győzelmével végződött. A félidő eredménye 2:0 volt.

— HALALOZÁSOK. Sulyos csapás érte a B. L. volt szerkesztőjének, Móricz Miklós dr. nak feleségét, géresi Miskolczy Erzsébetet. Édes apja, géresi Miskolczy Sándor dr., volt ügyvéd, városi tisztí ügyész, hányatársulati elnök, református presbiter, stb., Nagyabánya magyar társadalmának közkedvelt és általános népszerűségnek örvendő tagja, élete 75-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat általános részvét mellett helyezték Nagyabányán örök nyugalomra. — Vasárnap délután temették el a római katolikus temetőben levő családi sírholtba, impozáns részvét mellett a váratlanul, férfikora teljében elhalt Verzár Sándor brassói kereskedőt, a Czink és Verzár divatárucég köztisztviselője, rokonszenves és Brassó kereskedelmi világában előkelő szerepet játszó társulajdonosát. A gyászszertartást dr. Péter Antal apátplebánus végezte.

BAR „EUROPA“ BAR	
E	U
R	O
P	A
BRASSÓ.	
Teljesen új	
műsor.	
A híres amerikai	
BATTY-CHAP DUO	
felléptével.	
E	U
R	O
P	A
BAR „EUROPA“ BAR	

Maniu beszél...

Ha eljön az ideje visszatérek a politikai életbe

Szilágysomlyó, február 15.
Vasárnap délután az erdélyi és bánati nemzetipárti tagozatok fiatalabb tagjainak java, mintegy harmincan, felkeresték Maniu Gyulát Badacsonyan. Az ifjak nevében Bianu egy bőrkötéses albumot adott át Maniunak, amely albumban ezer fiatal román intellektuel fejezi ki alárásával ragaszkodását Maniu iránt, akit arra kérnek, térjen vissza a párt élére. Az elhangzott tíz szónoklatra Maniu hosszabb beszédben válaszolt, hangsúlyozván, hogy mindig az ország érdeké-

ben cselekszik és ha eljön az ideje, visszatér a politikai életbe. Majd kifejtette, hogy Románia, a jelenlegi kormányzattal, a tönk szélére jut.

— Ma nem élünk igazi alkotmányos életet — mondotta Maniu. — Az emberiség már túlélt gyermekkorát, egy ország nem élhet izoláltan.

A továbbiakban kifejtette Maniu, hogy közép- és délkelet-európai konföderáció kiépítését látja mielőbb szükségesnek és ez esetben Románia, fekvésénél fogva, nagy szerepet játszana.

A megcsalt férj borzalmas bosszúja

Bombával gyilkolta meg a feleségét, aztán az erdőben felakasztotta magát

Göteborg, február 15.
Az egyik göteborgi házban bombarobbanás történt. A pokolgép szilánkjai súlyos károkat okoztak az épületben és három embert megöltek, többeket pedig megsebesítettek.

A vizsgálat megállapította, hogy a po-

kolgép egy munkás hajította a házba, mert bosszút akart állani feleségén, akit hűtlenséggel gyanúsított.

A bombamerénylet a robbanás után elmenekült és az erdőbe ment, ahol üldözői egy faágra felakasztva, holtan találták.

GYILKOL A HIDEG

Egyelőre nincs kilátás tavaszi időjárásra

Brassó, február 15.
Az ország minden részéből érkező jelentések a hideg katasztrófálissá való fordulásáról számolnak be.

A szerkesztőségünkhöz befutó táviratok egyre több emberhalálról tesznek jelentést.

Temesvárról Simánd község felé vezető országúton hétfőn reggel két arra haladó aradi vasutas vérvomokat fedezett fel a hóban. A nyomokat követve nem sokára egy borzalmasan összetépett férfiholttestre akadtak. Megállapított nyert, hogy a szerencsétlen farkasok tépték szét.

A Tövis—brassói műuton Eccl község közelében Munteanu Timotei gazda egy fejkendőtt veti észre a hóban. Fej akarta venni, de

a kendővel együtt egy csontú fagyott, elkékült fej is kiemelkedett a hóból.

Munteanu a borzalmas látványtól rosszul lett, bevészorgott a közeli házak egyikébe, ahonnan emberek mentek ki-ásni a szörnyű leletet. A holttest egy

35—40 év körüli nő lehet, semmiféle írást nem találtak nála és így személyazonosságát nem lehetett megállapítani.

Tür és Szászpartak községek között, Küküllőmegyében, a szőlők mellett, egy hóbukára bukva egy ismeretlen, csavargó kinézésű, megfagyott ember hullájára akadtak. Az ismeretlen csavargó valószínűleg részegen lefokúdt a hóbukára, ahol elaludt és

már csak a másvilágon ébredt fel. Zsebében többszáz lej aprópénzt találtak.

A retentő fagy nem kiméli az állatokat sem. Dicsőszentmártonban vasárnap reggelre egész csomó veréb hullája fektüdt az utcákon, ezek az éjjeli hidegben pusztultak el.

A Küküllő medrét másfél méteres jégpáncél borítja, úgy, hogy esetleges gyors tavaszi olvadás Dicsőszentmárton a legnagyobb veszéllyel fenyegeti.

A meteorológiai intézetek szerint az abnormális hideget az északi sarkról felénk hömpölygő légáramlatok hozzák.

Osz'ásnak indu'lnői lábszárai egy elhagyott kofferben

Bécs, február 15.

A bécsi rendőrség pályaudvari kirándulása egy magárahagyott bőröndre lett figyelemű, amely az állomás egyik sarkában állott. Miután látták, hogy tulajdonosa nem akad, az örszobába vitték, ahol zárait leverve, felnyitották a tetejét.

A bőrönd alján két oszlásnak indult női lábszár hevert. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a borzalmas lelet eredetét kiderítse.

A kolozsvári Dermata cipőgyár u'lmátuma a munkásaihoz

Kolozsvár, február 15.
Ma este jár le a kolozsvári Dermata bőr és cipőgyár munkásainak kollektív szerződése s úgy a nagyvállalat igazgatósága, mint a munkások már a határidő letelte után tárgyalásokat kezdetek az új kollektív szerződés megkötésére vonatkozólag. Az új kollektív szerződés megkötése azonban semmiesetre sem fog simán menni. A gyár igazgatósága ugyanis 25 százalékos bérleszállítást akar kérésztülvinni, amit a munkások többsége nem akar vállalni, mert álláspontjuk szerint az összes levonásokkal együtt a bércsökkenés valójában 50 százaléknak felelne meg.

Megnehezíti a kibontakozást az is, hogy a munkások közül mintegy 500 szerveztelen ember már aláírta az új szerződést, míg mintegy 1500 szervezett munkás a gyár feltételeinek visszautasítása mellett foglalt állást.

A gyár igazgatósága közölte, hogy a mennyiben ma estig nem dönt a munkásság az új kollektív szerződés feltételeinek elfogadásáról, a gyár holnap

reggel a főbejáratnál falragaszokon közli azokat a feltételeket, amelyek mellett új munkásokat vesz fel.

A szervezett munkások ma délután 5 órára hívtak össze értekezletet, hogy az új kollektív szerződés ügyét megvitassák.

Országos

olcsó lakásépítő akció indul a tavasszal

Bukarest, február 15.

Cantacuzino professzor, közegészségügyi és munkaügyi miniszter, tegnap hosszabb megbeszélést tartott Gh. Banu minisztériumi államtitkárral. A beszélgetés kapcsán elhatározták, hogy

a minisztérium még a tavasz folyamán nagy, országos akciót kezdeményez olcsó lakások építésére.

A lakásépítő akció megindulása előtt már tárgyalások folytak különböző csoportokkal, amelyek a szociális jelentőségű kezdeményezést finanszíroznak.

* KOMAROMY JANOS. Ordasok címen megjelent új regénye. Az örök magyar lázadók nagy történelmi regénye, a gálvarabok szenvedéseiről. Buda vívásáról Thököli felkeléséről, az eperjesi vérengzésről és Munkács bukásáról. A 340 oldalas könyv ára 143 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvtárlávéban.

Ujra összeül a román—orosz bizottság

Bukarest, február 15.

A Lupta értesülése szerint a román külügyminisztérium hamarosan újra felveszi az egyszer már megszakadt tárgyalásokat az orosz kiküldöttekkel a kölcsönös megemntamadási és döntőbíróisági szerződés megkötése ügyében.

A külügyminisztériumot erre a lépésre az a megváltozott külpolitikai helyzet kényszeríti, amelyről Titulescu a királynak jelentést tett s amelynek megvitatására hírek szerint koronatanácsot hívnak egybe.

— MEGHALT A BRASSÓI MAGYAR

TUSZ-NŐ. Brassó város magyar társadalmának osztatlan részvéte mellett tegnap délután helyezték a református temetőben örök nyugalomra Gábos Vilma, a Brassói Református Nőszövetség hosszú éveken keresztül önzetlen és áldásos munkát végző tisztviselőjét. Gábos Vilma soha politikával nem foglalkozott, hanem egész életét a szegények ügyének szentelte, mégis egy politikai természetű ügynek lett az áldozata. Gábos Vilma a világháboru tete halálos betegségre esett meg. Mikor 1916-ban Brassóból visszavonult a román hadsereg és itt tuszokat szedtek, eddig még soha meg nem állapított okból Gábos Vilma is letartóztatott és a többi brassói tussal együtt Husiba internáltak. Itt szerezte a jobb sorsra érdemes, merék magyar nő azt a betegséget, melynek most áldozatát esett. Emlékét az egész brassói magyarság kegyelettel fogja megőrizni.

* ÉRTESÍTÉS. A brassói Cercul Militar meghívott tagjainak tudomására hozza, hogy a február 27-iki estélyt, — az ugyanarra a napra kitűzött mentőbál miatt nem fogják megartani. Elhelyett február 21-én délután 3 órakor matiné lesz. Strat ezredes, elnök. (be)

* Uferiniék óriási sikereik miatt még négy napig prolongálva Brassóban. Péntek óta játszik Uferini, társulatával az Astra (Apolló)-mozgó minden előadásán és nap-nap után zsufolt házak ünneplik a világhírű mestert és nagyszerű társulatát. Tekintettel a folytonosan növekvő érdeklődésre, az Astra Mozgó agilis igazgatósága megmozdított minden követ, hogy Uferiniék bukaresti premier-jük terminusát kitolhassa, ami nagy áldozatok árán sikerült is, úgy, hogy Uferiniék még 4 napig Brassóban maradhatnak. Ma, hétfőn utoljára játszanak a „Fehér folyón” című filmmel, keddtől kezdve Max Pallenberg első, nagy hangosfilmjével játszanak együtt. Az új filmmel együtt Uferiniék is teljesen új műsorral kedveskednek Brassó publikumának. Tíz teljesen új boszorkányos ügyességgel végrehajtott attrakciót mutatnak be Uferiniék kiváló műsorával és Pallenberg szenzációs filmjével az Astra mozgó valóban többet nyújt a közönségnek, mint amit kívánni lehet.

— A Temesvári Dalkör 50 éves jubileuma. Temesvárról jelentik: Vasárnap zajlott le Temesvár egyik legrégebbi dalkörjének, a Temesvári Dalkörnek 50 éves jubileuma. A jubileumi ünnepségek keretében közgyűlést tartottak, amelyen az egyesület eddig nyert 28 díját is közszemlére tették. A vezetőség felolvasta a dalkör történetét, majd a temesvári kultúregyesületek kiküldöttei köszöntötték a jubiláló Dalkört.

— SOROCA MIATT MÉGIS ÚJ VIZSGALAT INDUL. A sorocai tömeggyilkosság miatt ismét heves viharok voltak a Kamarában, melynek szombat esti ülésén Jorga miniszterelnök kénytelen volt meghátrálni a felzúgó követelés elől. Az egyébként is izgalmas parlamenti ülésen előbb azért támadták a kormányt, mert olyan intézkedéseket tett, amelyek alkalmasak arra, hogy szembeállítsa egymással a görög katolikusokat és görög keletieket. Az izgalmas vitát követte Ottolencu támadása Averescu ellen, akit azzal vádolt, hogy támadja az uralkodót és köztársasági propagandát üz. A marsall eljárását valamennyi párt elítélte. Azután került elő ismét a sorocai ügy, amelyet Landau zsidópárti képviselő tett szóvá újból. Általános kavardás közepette követelte Landau, hogy a vizsgálat aktáit hozzák a parlament elé. Lupu egyvetért Landauval és parlamenti vizsgálat megindítását követeli, amiben a magyar párt, a nemzeti parasztpárt, a szocdemek és Stere demokratái támogatják. — A nagy felzúdulásra Jorga és a kormánypárt kénytelen meghátrálni és Jorga bejelenti, hogy hát jöjjön a parlamenti vizsgálat, legalább a közvélemény meggyőződhetik, hogy Sorocan nem történt semmi.

BRASSO „Modern Mozeó“		Telefon 518
MA, Hétfőn a világszenzációs hangosfilmünk		
Ramon Novarro: BEN HUR		
Következő német beszélőfilmünk		
„Ember, aki ölt“		
Claude Ferrere regénye CONRAD WEIDT, Trude v Molo, Heinrich George-vel.		
Jön: „A koldusdiák“ német filmoperette Jarmila Novolna, Hans H. Bollmann-ai		

— Goga Octávián ünneplése Kolozsváron. Tudósítónk jelenti: Fényes külsőségek között zajlott le Goga Octávián ötvenedik születésnapjának kolozsvári jubileuma. Az ünnepség délelőtt 11 orakor kezdődött az egyetem aulájában az erdélyi miniszterek, a helyi hatóságok és előkelő meghívott közönség jelenlétében. A különböző üdvözlések után Goga hosszabb felolvasást tartott az erdélyi románok politikai küzdelmeiről és azok kiérőtelenségeiről. Délben szücs ünnepi ebéd volt, majd este 6 órakor az ünnepség folytatódott a Román Operában. Itt történt meg Gogának a város díszpolgárává való kinevezése és az erről szóló művészi oklevél átadása. A városi tanács ebből az alkalomból a Sétatér mentén elhelyezkedő Schütz János utcát Goga Octáviánról nevezte el.

— Leszidták a kolozsvári adófőnököket, hogy nem elég kiméletlenek. Kolozsvárról jelenti: Az itteni pénzügyigazgatóság a napokban rendeletet kapott Bukarestből, hogy gyorsítsa meg és javítsa fel az adóbehajtásokat. Ezzel kapcsolatban tegnap az újonnan kinevezett pénzügyi inspektor maga elé citálta a kolozsvári adóhivatal főnökeit és szemükre vetette hogy nincs megelegedve a kincstári követelések behajtási módjával. Hiába hivatkoztak a perceptuorok arra, hogy a mai súlyos viszonyok között lehetetlenség jobban erőltetni az inkasszót, az új inspektor azzal fenyegette meg őket, hogy ha nem fognak több adót behajtani, mint eddig, áthelyezi őket. Az adófőnökök utasítást kaptak arra, hogy három napon belül készítsenek kimutatást az összes adóhátralékokról és külön listára vegyék fel azokat, akik nagyobb összegekkel tartoznak, hogy azután energikus rendszabályokkal hozzáfogjanak azok behajtásához.

A TELEPESEK KÖTVÉNYEI. A Brassói Lapok 35-ik számában Jakabffy Elemér dr.-tól egy nyilatkozatot tettünk közzé a telepesek ügyében. Kiküldött munkatársunk félre értése következtében ebben a nyilatkozatban az áll hogy a Népszövetség által megítélt 700.000 arany-frank kiutalását megkezdék. Jakabffy Elemér képviselő annak közlésére kért fel, hogy ez a 700.000 arany-frank már évek előtt a telepesek kezébe került volna és miként a nyilatkozata további részéből látható, most a kisajátítási kötvények kiadását kezdték meg, de ilyen kötvények hirtokába is a szörényi telepesek közül csak a fecsetiak jutottak.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciójára érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk után megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címken.

— EGY LIBA HUSZÉVES JUBILEUMA. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti. Érdekes jubileumra készülnek Borzák kisküklőmegyei községben. Az Agoston-családnak van egy anyai bűje, amelyik a jövő hónapban tölti be 20-ik életévét. A „Lidi mama”, — mert ez a liba becsületes neve — magas kora dacára még mindig eleget tesz tojáslerakó kötelességének és husz év alatt ezt a kötelességet sohasem mulasztotta el. Agoston József a család feje úgy tervezi, hogy márciusban lakomát ad, amelyen „Lidi mama” az asztalfőn ül és kukoricából különféle ingyen ételeket fognak részére felszolgálni. A meghívott vendégek ellenben — tekintettel arra, hogy az ünnepelt a szárnyasok csoportjához tartozik és nem akarják megbántani — malacpecsnyét kapnak. Az egész környék érdeklődéssel várja e furcsa jubileumi lakomát.

Évtizedekig gyöngecsontu gyermekeknek csakamajajait adtak. Manapság a szülők gyermekeiknek kellemes ízű, por alakú Jemalt-ot adnak. Egy doboz ára 77 lej.

— Harmincmillió lira passzívával megbukott a milánói Rosenberg-Colorni-bankház. Milánóból jelenti: Az itteni törvényszéken harmincmillió lira passzívával fizetési képtelenséget jelentett a Rosenberg-Colorni bankház amelynek tulajdonosa, Rosenberg-Colorni, néhány évvel ezelőtt, mint emlékeztetés, kibukott a rebotó vonatból és holtan találták a síneken. Rosenberg-Colorni magyarországi származása volt és ugylátszik halála nagy csapást jelentett bankjának, amely most bekerült a gazdasági válság áldozatainak nagy listájába.

— Letartóztatták a Magyar Általános Hitelbank egyik előkelő hivatalnokát. Budapestről jelenti: Vasárnap délelőtt a rendőrség letartóztatta lovag Karzaga-Kauszer Emil ötvenéves igazgatóhelyettesét, a Magyar Általános Hitelbank érdekköréhez tartozó Országos Raktárházak R. T. igazgatóját. A vállalatnál ugyanis a napokban rovacsolást tartottak és ötvenezer pengős hiányt állapítottak meg. A tüzetesebb vizsgálatnál kide-

Asira (Apolló) Mozzó BRASSÓ

Két sláger egy műsorban, mozi helyárrakkal

„U FERINI“

minden idők legnagyobb varázslója és társulata. Utána:

MA. HÉTŐN UTOLJÁRA

„A fehér fogolynő“

(A BORNEOI MAHARADZSA)

A „Hindu Siremlék“ óta a legnagyobb és legjobb filmalkotás

Főszerepben: Rose Hobart és Charles Bickford

Holnap, keddtől kezdve: MAX PALLENBERG első nagy hangosfilmje

„Sikkasztók“

Főszerepben: Max Pallenberg, Heinz Rühmann, Dolly Hass, Fritz Grünbaum.

rült, hogy Kauszer bonra felvett a Hitelbanktól kisebb-nagyobb összegeket a vállalata számára, ezeket az összegeket azonban nem számolta el. A megtévedt igazgató harmincötve van a Hitelbank szolgálatában. A rendőrség most azt kutatja, nem követett-e el Kauszer egyéb cselekedeteket is.

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A Ferenc József keserűviz gyógysejrtárakban, dorgériákban és műszerüzletekben kapható.

— Az új liberálisok kisküklői kongresszusa. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délután a George Bratianu-féle liberális párt kisküklőmegyei kongresszusát. A kongresszust dr. Venter Augustin nyitotta meg, utána Giurgiu Socrate, Oltean Nicolae és Scurtu Mion beszétek. A szónoklatokat Kecseti Endre tolmácsolta magyarul. A megyei organizáció vezetőjét Borescu volt ezredes elítélváltották és helyette Giurgiu Socra-

tet válsztották meg. A gyűlés az ország mai helyzetével foglalkozott és elkeseredett kifakadások hangzottak el a kormány ellen.

— A kerékpárhajók kalandos szerelme és szökése. Budapestről jelenti: Lovas Károly budapesti lakos feljelentést tett a rendőrségen fia ellen, akire 2000 pengőt bízott, hogy a háztulajdonoshoz vigye. A fiatal Lovas azonban, aki Magyarországon egyik professzionista kerékpáros, menyasszonyát kereste fel, akit a rábízott pénzen megszöktetett. A jegypárti körözi a rendőrség.

— Betörés Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Vakmerően végrehajtott betörés történt a délelőtti órákban az Erdélyi Üveggyár tisztviselő telephelyén. Engelmán Károly tisztviselő reggel a hivatalába ment és mikor délelőtt visszatért lakására, azt a legnagyobb összevisszaságban, teljesen felturva találta. Az egyik szekrény, melyben 25 ezer lejnyi készpénzt tartott, szintén fel volt törve és a pénz hiányzott. A betörést csakis a helyzettől ismerős követhette el, mert más nem hiányzott, csak a pénz. Az ismeretlen betörő Engelmán kutyájának mind a négy lábát eltörte.

DECSEY ZOCTAN:

124

A SIRO VÁROS

Nagyot csapott az asztalra, hogy a poharak táncolnak.

— Megvan!

Kolumbán csodálkozva nézett barátjára.

— Megbolondultál?

— Semmi, semmi, csak valami fontos dolog jutott az eszembe.... Rohanok is.... Hát kedves öregem, hol találkoznak. A pénzért....

— Továbbra is nálad marad. Azt hiszem, holnap reggel már menetelünk tovább. Talán Eperjes felé.

— Hát a viszontlátásra.... Persze, hogy hamarosan találkozunk....

— És már rohant Agatha lakása felé. Elütötte már a tízet, nem látogatási idő, de nem tud nyugodni, biztosat kell megtudnia.

A leányt otthon találja a még ébren. Harisnyákat stoppolgat....

— Ági, Ági.... ismerte-e maga a papa barátjait?

— Papának nem voltak barátjai....

— Mégis, akikkel együtt dolgozott a hivatalban....

— Papa sohasem beszélt otthon hivatali dolgokról. Hiszen csak az ebédidőt töltötte körünkben....

— Ági, azt hiszem, megfogtam azt az embert.

A leány felugrott és az öröm tüzrózsái gyúltak ki arcán.

— Ki az?

— Amig biztos nem vagyok a dolgomban, nem beszélek, Ági. De legyen nyugodt, két héten belül visszaszerzem a pénzt. Visszaszerzem, egész biztosan.

— Az utcán egy irányba szaladnak össze az emberek. Ő is arra tart. Minden perc új meglepetést hoz és a lelke csak úgy szivja magába a friss élményeket.

Mindenről tudni akar, mindent látni akar, ki gondol most az éjszakai nyugalmra? Annyi tétlen éjszakája van az életnek!

Lárma, kiabálás, szitok, zuhanó ütlegek.... Alig tud utat törni könyökével. Most ott van egész közel és szíve nagy döbbenetben szorult össze.... Vörös katonák között egy megkínzott ember. Nem is ember már, csak roncs.... Formaruhája cafatokban lóg, de mégis meg lehet ismerni, hogy tiszt, cseh tiszt, aki valahogy ittrekelt és akin most egész tömeg akarja kitölteni fél esztendeje felgyülemlett bosszúját.

De nem.... Nem a polgárok ütik.... Azok is megdöbbenve figyelik a véres jelenetet, amely úgy került ide, az utca járdájára, mintha egy Holbein-metszettel vágták volna ki és dobták volna az élet valóságába.... A katonák ütik, verik, ahol érik, a szerencsétlent nem lehet megmenteni....

Nem rimánkodik, nem jajgat, nem könyörög, csak halkán, erőtellenül nyöszörög retentő kinjában.... Talán már nincs is eszméleténél, hiszen nem bírhat el ennyi fájdalmat, szenvedést élő ember.... Az ajkai vastagra duzzadtak, felszakadtak, az orr félregörbült, egy durva csapás eltörte az orrcsontot, vércsíkok ömlenek alá a halálravált arcon, háta meggörnyed, a fej a vállak közé esik.... Már nem tud menni, a ház falának dől, most vér bugyborékol fel a szája szögletén, hörög, levegő után kapkod....

Odagrik a katonák elé....

— Elvtársak, az Istenért, hagyják a szerencsétlent.... Ne mocskolják be vérrrel ezt a szent napot....

— Lóduj — rival rá egy durva hang. — különben te is rosszul jársz. Vagy te is velük tartasz?

Jóságos Isten, nincs mentség.... Kihez

forduljon, kit hívjon segítségül.... Ha visszarahana Kolumbánért, ha négy-öt cimborát magával tudna hozni.... De hát erre nincs idő....

Buff.... Puskatus zuhan a szerencsétlen hátába, meginog a test, de a reszkető két kéz reflexmozdulattal kapaszkodik az épület párkánycsikjába....

Az egyik katona, fiatal, szőkehajú, kékszemű gyerek, nem tart társaival. Valahogy feltámadhatott ebben a fiuban a gyerek jó érzése. Puskáját a földre támasztja és nem is néz oda....

Talán.... talán.... ez a fiú segíthet.

— Miért verik agyon a szerencsétlent?

— Most hozzuk Anatóliából Ottrekedt, a falusiak csipték el. Már ők is összeverték. Ő volt az, aki felgyújtotta Német....

— Dehát katona.... Csak a kötelességet teljesítette....

A fiú vállalt vont....

— És a mieinkből?.... Hányat vertek agyon a mieinkből?

Igaz.... A Timár-utca.... A retentő éjszakai sikolyok.... A főutcán cafatokra vert vörösök.... Ez a háború.... Az olyan háború, amikor a végsőkig korbácsolt szenvedélyek, a gyűlölet-tenger öntötte el piszkos hullámaival és amikor ember embertársának a farkasa.

El innen.... Ne lássa ezt a gyalázatot.... Nehezek a lábai, alig tudja vonszolni magát.... És hallja, amint egy test tompa zuhanással a járdára hull. Hallja, a mint lábak topognak.... Kannibálok járnak vad táncot eleven emberi húsban, gyomron és beleken táncolnak, vér fröcsöcsen a lábszárvédőre, a bél piszkos sara loccsan szét.... jaj, állat az ember, rosszabb a hiénánál, amely csak dögöt marcangol szét....

Épen a mentők épülete előtt áll. Kovács cigarettázik a kapunak támaszkodva....

Allo érteni a szavát, amint mondja....

— Menjenek, kérem, a Bercsényi utcára. Eszdeknek fel a járdáról egy agyonvert embert....

— Már a harmadik halott máma. — jegyzi meg egykedvűen Kovács Jóska.

X

Nyugtalanul hánvkolódott ágyán, de nagy három óra táiban mégis elaludt. Reggel a nyitott ablakon át felverte az utca zaja. Ragyogó napsütés árasztott el mindent az ég makulátlannal tisztá. Gyorsan felöltözött és a városházára sietett. Minden hír ideszaladt be, itt tudhat meg

mindent a legkönnyebben....

A Főúton menetszázad. Na, nem nagyon poroszos a fegyelem, lődörögve mennek a katonák a sorban, elől a századparancsnok, mellette a politikai megbízott baktat. Ott a második szakasz mellett Kolumbán igyekszik....

Pár szót tud csupán beszélni vele.

— Tényleg Eperjes felé.... Délben már ott is vagyunk....

A városháza udvarán a tisztviselők állanak nagy csoportban és valami élcs hang patlog. A tisztviselők mint a megleckéztetett gyerekek, szépege hallgatják egy nagy papaszemes feketehajú, borotvált képi, ismeretlen ember dorgatóriumát.... A csoport közepén kis kupac, leszaggatott táblák, az irodák szlovák nyelvű utmutatói....

A papaszemes ember ugyancsak goromba.

Hát mit gondolnak az elvtársak? Hogy itt nacionalista bolsevizmust csinálunk? Azért kergettük el a cseh imperializmust, hogy újból egy másik, örült nacionalizmust segítsünk nyeregbe?

Összefonta karjait és merev tekintettel nézett körül a csoporton....

— Az urakat most mint ellenforradalmárokat lecsukhatnánk! Első dolguk az volt, hogy leszakítsák a szlovák feliratú táblákat. Jegyezzék meg az urak, akik még nem érdemlik meg azt a megistieztetést, hogy elvtársaknak szólítsam őket, jól jegyezzék meg, hogy itt a szlovák proletárnak éppen annyi joga van, min a magyar proletárnak és akinek meg kell dölgölnie, az a burzsuj....

De még nem volt elég a megleckéztetésből. Kijutott az egész városnak

— Amint megérkeztem, hát látom, hogy itt bolondok az emberek. Megbolondult az egész város. Nemzetiszini rongyokkal fogadják a szovjetköztársaság felszabadító csapatait.

Sasszeme most észreveszi Kramer mel-

lén is a kokárdát....

— És az ur?... Mit gondol a tisztelt ur? Vegye tudomásul, hogy a forradalmi örvényszék holnap megkezdí mikéddésé. Ezér forradalmi örvényszék elé állítom!

Kramer ijedten kapta le melléről kis szalagot és zsebébe dugta.

— Csak egy-két házon van vörös lobogó! Azonnal tessék intézkedni, hogy a nemzetiszini rongyokat mindenütt vonják be. Kihez tartozik ez az ügy?

KACSEK SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

A végsőkiig menő harcot határozták el a kolozsvári CFR-munkások elkobzott jogaik visszaszerzéséért

Az 50 lejes órabér és a sok kedvezmény — a valóságban. Havonta 130—140 lejít kapnak kézhez az apahidai műhely munkásai

Kolozsvár, február 15.

A bukaresti sortűz, amely beledördült az éhenhalás ellen tüntető vasuti munkásokba, leirhatatlan izgalmat váltott ki a kolozsvári és apahidai CFR-műhelyek alkalmazottai körében is. Pedig a sorozatos fizetésredukciók miatt a munkások hangulata amugyis rendkívül elkeseredett volt, amely egy harminc perces spontán munkabeszüntetésben jutott kifejezésre. A munkások kitódultak a műhelyből és az igazgatósági irodák elé vonultak, ahol követelték kivívott jogaiknak visszaadását. Ilyen túlfűtött kedélyállapot mellett csak olaj volt a tűzre az a nyilatkozat, amelyet Cantunieri bukaresti CFR-műhelyigazgató tett közzé a lapokban a vasuti munkásság helyzetéről, amelyet gyanúsán kedvező színben igyekszik feltüntetni.

A legutóbbi események elleni tiltakozásul a kolozsvári vasuti munkások vasárnap délelőtt újabb gyűlést tartottak, amely viharos felszólalásokban és közbeszólásokban tárta fel a CFR-nél dolgozók tarthatatlan helyzetét. A gyűlést Timofi György nyitotta meg, aki történelmi visszafelé fordított azokra a sorozatos sérelmekre és jogfosztásokra, amelyek a vasuti munkásságot érték az utolsó év alatt, majd a CFR hivatalos kommunikációját tette szóvá. Ebben a sajtónyilatkozatban a vasuti műhelyek központi igazgatósága azt állítja, hogy a CFR munkásoknak még a levonások után is jobb helyzetük van, mint a magánvállalatok munkásainak. Ugyanez a munkás, aki valamelyik magángyárban 15—30 lej munkabért kap, a CFR-nél 21—32—50 lej keres óránként, — mondja a hivatalos kommuniké.

Szenvedélyes kórus adja meg rá a választ: — *Hazugság! Nem igaz! Egy nap alatt és nem egy óra alatt keresünk 50 lejt.*

A következő szónok, Metiu István, a vasuti munkásság általános sérelmeit, pontok szerint tárgyalja. Az akkordberek leszállítása csak racionalizált üzemenél volna bizonyos fokig indokolt, ahol a modern gépi erő mellett a munkásoknak kevesebb fizikai erőt kell kifejtenie. De a CFR nem állított be új gépeket és minden munkát kézzel végeznek el, mint eddig is. Hát akkor milyen címen szállították le az akkordberek szorzószámát kilencről 6 és félre? Elvették a drágasági pótlékot a munkásoktól olyankor, amikor az összes cikkre áramelkodik. Vagy talán nincs már drágaság? A lakbérpótlék 90 százalékát is elvették. Ma a CFR 60—100 lejít számít lakásra egy munkásnál. Hol lehet ezért a pénzért lakást kapni? Cantunieri műhelyigazgató azt is állítja, hogy a vasuti munkásság rendkívül nagy kedvezményeket élvez. Például orvosi segélyt...

— *Nem igaz! Tüdőbajosok elpusztulnak, mert nem megy hozzájuk orvos! — kiáltja kórusban a többszáz főnyi tömeg.*

A szónok folytatja:

— Azt mondják, a vasut kritikus helyzetben van. De miért? Mert panamának, autókát vásárolnak, villákat építenek! És mindezt a munkásság bőrén akarják behozni. Ha deficit van, miért kapnak a műhelyfőnökök és mérnökök havi 300—500 ezer lejes tantiémetek ugyanakkor, amikor a munkásoktól a fától is elvonják?

Szóba kerül az apahidai munkások sanyaru helyzete. Most decemberben 280 munkásnak alig 90 ezer lejít fizettek ki. Egy munkásra tehát átlag 360 lej havi kereset jut. És ebből is levontak 164 lejít utazási költségre. Az apahidai műhelyekben dolgozó munkások ugyan is Kolozsváron laknak és minden reggel vonattal viszik ki őket a szabad ég alatt levő munkahelyükre. S ezt a vasut megfizetteti velük. Ha valaki nem akar pénzért utazni, azt a kolozsvári állomáson rendőr várja és ráüti, hogy kommunista. Minden hónap 15-én, amikor bérfizetés van, valóságos népvándorlás van a hitelező kereskedők részéről, akik a műhely bejáratánál várják a munkásokat, hogy pénzt kapjanak tőlük.

Egy másik szónok megemlíti, hogy a deficit miatt a CFR vezérigazgatósága sokallja a munkások létszámát. Felteszi ő is a kérdést: — Miért van deficit?

— Mert lopnak! — kiabálják közbe a nyílt szájuak.

— Azért van deficit, mert milliárdos költséggel hozzáfognak új vasutvonalak építéséhez és nem fejezik be, megkezdtek több műhely építést és abbahagyták. Ezért kell a munkásoknak 25—30 fokos hidegben dolgoznia havi 1200 lejért. Egy cseléd is többet keres ennél. És ha a munkás panaszkodni mer, hogy nem képes megélni, rászabadítják a rendőrséget.

— Szégyen! Barbárság! — zug közbe a zseult terem.

— A tolvajokat fogják meg a rendőrök! — kiáltoznak mások.

— Nekünk nem kell élni? Mi állatok vagyunk és nem emberek?

A hangulat egyre forróbb. Sűrűn lövetik egymást a keserű közbeszólások:

— Kenyeret akarunk és golyót adnak!

— Azért van deficit, mert jól fizetik a munkásokat?

Timofi György statisztikát olvas fel, amely szerint 1929-ben a kolozsvári vasuti műhely havonta 7 és félmillió lej bért fizetett ki 1500 munkásnak, egy év alatt pedig 90 milliót. Átlag tehát 5000 lejít keresett egy munkás havonta. Ezzel szemben 1932. januárjában az 1500 embernek kifizetett munkabér összege 3 millió 900 ezer lej volt, ami 2600 lej átlagos keresetnek felel meg személyenként. És ezek után a CFR vezérigazgatósága azt állítja, hogy 50

lej órabére van egy munkásnak!

Azt is mondja a CFR hivatalos közleménye, hogy a munkások egész sereg kedvezményben részesülnek...

— Hogy a fát drágábban kaptuk, mintha a kereskedőtől vettük volna?

A munkások gyógyszerrel kapnak...

— Keserűsöt és aszpirint!... Ha egy orvos drágább 40 lejít, azt meg kell fizetni!

Táppénzt kap a munkás, ha beteg.

— Napi 25 lejít, hogy haljon éhen tőle!

Ilyen párbeszéd-pergőtűben zajlik a gyűlés. Valaki megint megemlíti az apahidai állapotokat. Apahidán 3 hónapja üres borítékkal mennek haza fizetésekor a munkások. Egyetlen lejít sem kapnak, annyi a büntetés és a levonás. Többek közbeszólnak:

— Most már nem adnak borítékot! Nem akarják, hogy a munkás lássa: mennyit keresett, mit vonnak le tőle és mennyi büntetést kapott.

A gyűlés tomboló hevességgel követeli, hogy töröljék el az apahidai munkások utiköltség-levonását. Régen ezek a munkások külön kifizetési díjtöbbletet kaptak, amiért lakóhelyükön kívül dolgoztak.

Leirhatatlan izgalmat tárgyalt a gyűlés a CFR vezérigazgatóságnak azt a legújabb rendelkezését, amelyben kilépésre hívja fel a munkásokat, 1—3 hónapi végkielégítés ellenében. A rendelet egyik passzusa azt mondja, hogy ezt a végkielégítést nem fogják megkapni azok a munkások, akiket a vasut el fog bocsátani.

A székelvöldi közbirtokosságok második kongresszusa

Csikszereda, február 15.

Vasárnap, február 14-én, a rettenetes hideg ellenére is népes képviselettel gyűltek össze a székelvöldi közbirtokosságok második kongresszusukra. Ezt a második értekezletet az a törvényjavaslat tette szükségessé, amely a közigazgatási törvénytervezettel kapcsolatban a közbirtokossági vagyonokat a politikai községek hatáskörébe akarja átutalni. A kongresszus tulajdonképpen tiltakozó felvonulás volt ez ellen a terv ellen, amely vagyonfosztást céloz s amely, megvalósulása esetén, végzetes csapást mérne a Székelvöldre.

Pál Gábor dr. képviselő megnyitó beszédében megnyugtató hírekkel szolgált, Radian államtitkár és Argetoianu pénzügyminiszter legutóbbi kijelentései arra engednek következtetni, hogy

a kormány nem ragaszkodik a javaslatához, amely különben is alkotmányellenes, mert magántulajdont akar elkobozni.

Az értekezlet újra ki-mondta a szindikalizálás szükségességét

Pál Gábor után a hírhedt Csedő Imre, Csikáplóca jelenlegi interimarbizottsági elnöke szólalt fel és követelte a közbirtokossági vagyonok felosztását. Pál Gábor, Kovács Károly és Gál József felelték a felszólalásra. Kimutatták, hogy a felosztás mekkora veszedelemmel jár egyrészt, másrészt ma már technikailag is kivihetetlen.

Azután Pál Gábor kifejtette, hogy a közbirtokossági vagyonok kezelésére vonatkozó törvények hiányosak, nem megfelelőek és sok visszaélésre nyújtanak alkalmat. Fölmerült az a terv, hogy a magyarpárt memorandumban kérje a kormányt egy olyan törvényjavaslat előterjesztésére, amely segítene a jelenlegi helyzeten.

Az értekezlet több hozzászólás után felhalalmazást adott Pál Gábornak ar-

mintól és lehetőleg napi tizenhat órát.

IV.

„Lehet” — préselődött ki az ajtó pórusain egy üde csengő hang és Alfréd dobogó szívpel lépett be a szobába. Hermin ott állott az ablaknál és a beszűrődő fény glóriába vonta déleceg alakját. Alfréd lesütötte szemét és mondanom sem kell: szaporán csuklott. Alig tudta elhagyni, hogy zongorárákat óhajtana venni. Hermin büszke mozdulatot tett, felhuzta szemöldökét és az Alfréd belépésekor már konstatált dallamos hangján imigyen szóla: „Am legyen, de a díjat kérem előre fizetni!”

— All right — mondta Alfréd és távozott.

IV.

Aztán az utcán leütötte az első jobbkinézésű embert, elszedte a pénzét és egy épre előre lefizette a zongoratanulási díját. Hermin arca átszínesedett és azt mondta: „tehát holnap!”

— Tehát — ujjongott fel Alfréd s kissé nehezen, de távozott.

VI.

Hermin az első órák sirova fakadt Alfréd hallatlan tehetségtelenségén. Mintha a fülein ült volna Reménytelenül, elborzasztóan, visszaponhatatlanul, kétségbeesetten tehetségtelen volt Annynira nem volt érzéke a muzsika iránt, hogy mikor rátette a kezét, kicsin mulott, hogy a zongora szembe nem köpte.

VII.

A tizenötödik órák, mikor már Alfréd képes volt arra, hogy egy ujjal egyszerre csak egy billentyűt üssön le, Hermin futólág bár, de kétségtelenül rámosolygott. Alfréd majdnem felüvöltött a gyönyörtől. Arra gondolt, hogy mi lesz az első sikerült skálázásnál és a szíve a torkában dobogott. Nem aludt (igaz, nem volt hol), nem evett, (igaz nem is volt mit), csak gyakorolt. Egy hid karfájára rárajzolta a zongora billentyűit és éjt-napot csak gyakorolt. Ha energiáját fogyni és akarát lankadni érezte, rugdolt Hermin futó mosolyára és ez újabb rőt

— Bocsássák el azt a sok nagyfizetésű igazgatót!

Tomboló tiltakozás az egész terem, a fenyegető újabb munkásleépítések ellen.

Ugyanez a vihar megismétlődik, amikor az egyik felszólaló, Negulescu kolozsvári műhelyigazgató magatartását teszi szóvá.

— Le vele! Spicli! — ordítják az emberek.

Az igazgató ellen az a panasz, hogy amióta a mult heti harminc perces sztrájk volt, állandóan zaklatja az egyes munkásokat és valóságos rákényszeríti annak a beismerésére, hogy ők tüzelték fel a műhelyben dolgozó társaikat.

A határozati javaslat lényege az, hogy a vasuti munkásság a végsőkiig harcolni fog elkobzott jogaiknak visszaszerzéséért. Tizenöttagú kiöltötséget választanak, amely a munkásság memorandumába foglalt követeléseit hozza dr. Tataru Coriolan erdélyi miniszter tudomására. Azonkívül megválasztanak egy nagyobb bizottságot, amely állandó késztültségben marad, amíg a munkásság ismét visszakapja régi jogait.

Bányai Ernő

ra, hogy az új törvényjavaslat, illetőleg a jelenlegi törvény módosítása érdekében megtegye a szükséges lépéseket az illetékes kormánytényezőknél.

Napirendre került a közbirtokosságok szindikalizálásának az ügye is. Az ebben az irányban eddig elért eredményeket Pál Gábor ismertette. Az alapszabályok már elkészültek s a megalakulásra minden készen áll,

csak maguk a közbirtokosságok késlekednek a csatlakozási jegyzőkönyvek betérjesztésével.

Zakariás Jenő dr. aggodalmát fejezte ki, hogy a jelenlegi törvények nem nyújtanak módot a szindikátus megalakítására. Pál Gábor kifejti, hogy a jelenlegi törvények igenis megadnak erre minden lehetőséget, legfeljebb arról lehet szó, hogy a hatóságok elgáncsolják az üdvös törekvést. Ilyen alapon azonban elgáncsolhatnak bármilyen más alakulatot is. Bármilyen formában azonban, megmarad a lehetősége a központi iroda felállításának s ezt a lehetőséget elhanyagolni nem szabad.

Pitner Árpád hozzászólása után az értekezlet kimondotta a szindikalizálás előkészítését, az előkészítő bizottságot Sztankó erdömérnökkel, mint szakértővel kiegészítette.

Egyebekben pedig utasította Pál Gábor képviselőt, hogy a mozgalmat tovább is irányítsa s mindent kövessen el a siker érdekében.

adott neki. Egyrészt hogy gyakoroljon, másrészt, hogy ütögesse le az embereket, mert akkor már harmadik éve járt Herminhez zongorázni tanulni.

VIII.

Az első sikerült skálázásnál, Hermin mélyen szemébe nézett és ennyit mondott a-mollban: „Alfréd...” Az első sikerült szonatinánál az Alfréd vállára hajította fejét. Az első sikerült rondónál, önfeledten megsimogatta az Alfréd haját. Az első sikerült előadási darab után ottmarasztotta Alfrédet uszonnára, mely éppen kapóra jött, mert Alfréd akkor már négy éve nem vett magához táplálékot. Ennek főoka az volt, hogy a zongora tanulás másik oldala, az emberleütogetés nagyon igénybe vette. Az emberek mind kevesebb pénzt hordoztak maguknál. Volt olyan nap, hogy nyolctíz embertől alig tudott „beszedni” egy pár lejt.

IX.

Alfréd győzelmi útjának további állomásai ezek voltak: Az első sikerült előadási darab: uszonna. Az első Mozart: pacsora. Az első Bach: reggeli. És így tovább egész addig, míg csak Alfréd harmadik önálló koncertje előtt azt nem mondta Herminnek: „Nézzé fiam, maga jobb, ha itthon marad”. Érthető, mert Alfréd, akkor már egy dollármilliomos zongoragyáros zöldszemű lányába volt szerelmes.

Még szép tőle, hogy szakmabelit választott.

X.

És mikor az első amerikai turnéjára indult, az éj leple alatt, a mesés komforttal berendezett jachtjára egy molett nő surrant fel.

XI.

És a molett hölgy nem Hermin volt. Sem a zongoragyáros leányt. A molett hölgy kisdobos volt egy hadodrangu női zenekarban, ki azonkívül reménytelenül is elborzasztóan tehetségtelen volt, de: — a szerelem mindent legyőz.

Még szép tőle, hogy szakmabelit választott.

Pokolgépes merény- let a Róma-párisi gyorsvonal ellen

Három kocsi felborult, de csodával határos szerencse folytán mindössze könnyebb sebesülés történt

Páris, február hó 15.

A Róma-párisi gyorsvonal ellen Mar-
jeille közelében ismeretlen tettesek me-
rényletet követtek el.

A pálya egy szakaszát pokolgéppel
felrobbantották. A gyorsvonal három

kocsija a megrongált pályaszakaszon
felborult. Csodával határos szerencse
révén mindössze 3 utas sebesült meg és
emberéletben nem követelt áldozatot a
súlyos szerencsétlenség.

A merénylet körülményeiről egyébként
minden közelebbi adat hiányzik.

Korcsolyabajnok a banditák fogságában

A közönség összegyűjtötte a tízezer dolláros váltságdíjat,
de a nagy hó miatt nem tudják a pénzt átadni

Lake Placid, február 15.

Amerikai sportkörökben óriási megle-
petést keltett, hogy Blagden korcsolya-
bajnok, a téli olimpiász egyik remény-
ége nem érkezett meg Lake Placidba. A
különböző találgatásokat Blagden roko-
gaihoz intézett levele oszlatta el, amely-
ben közölte, hogy Lake Placidba menet

négy bandita karmai közé esett, akik a
hegyekbe hurcolták s csak tízezer dol-
lár váltságdíj fejében hajlandók sza-
badonbocsátani.

Az olimpiász rendezőse, amikor tu-
domására jutott az eset, gyűjtést indított

a közönség körében, amely olyan sikere-
sen pergett le, hogy rövid időn belül
együtt volt a 10 ezer dollár. Az igazi
baj azonban csak most ütötte fel a fejét,
mert

a Blagden által megjelölt hegyet olyan
magas hó fedi, hogy lehetetlen megkü-
zelíteni.

A banditákat mindenesetre értesítet-
ték, hogy a váltságdíj rendelkezésükre
áll s bármely percben elvihetik! Lehet
azonban, hogy őket is feszélyezi a hó s
így Blagden tavaszig kénytelen vendég-
szeretüket élvezni. Az olimpiászról már
így is lecsúszott.

lommal is fölényes játékkal 4:0 (2:0) arány-
ban győztes lett. A gólok közül Avar és Toldi
névéhez fűződik kettő-kettő.

Az egyiptomi mérkőzések, a múlt heti zsü-
netelnek. Pénteken Magyarország—Egyiptom
válogatott mérkőzés lesz, mely egyben revás
alkalom az 1924. évi olimpiászra az egyipto-
mi válogatottól elszenvedett gyászos emlékü
3:0 arányú vereségért.

Beogradski—III. kerület
4:0 (3:0)

Belgrád, február 15.

Az óbudai proficsapat rendkívül gyengén
szerepelt a jugoszláv fővárosban. Vereségét
részből a rossz időnek lehet tulajdonítani és
a pályán felhalmozódott méteres hótömeg-
nek. A III. kerület játéka különösen az első
félidőben volt nagyon gyenge és egymásután
kapta a gólokat.

Szünet után az óbudaiak is megkísérelték
a támadásokat, melyek azonban hajótörést
szennedtek a jól működő belgrádi védelem.

— A mérkőzés 3500 néző előtt folyt le, Para-
nos bíraskodása mellett.

A III. kerület csapatának egyébként már a
szombati siaraja is szerencsétlen eredménnyel
járt. A Jugoszlávia együttesétől 8:4 arányban
súlyos vereséget szenvedtek, holott az első
félidőben még 2:1 volt a gólarány a magyar
csapat javára.

Barátságos mérkőzések voltak a budapesti futballpályákon

Budapest, február 15.

Az eredeti tervek szerint vasárnap a zágrá-
bi Gradjanskit látta volna vendégül a Fe-
rencváros, azonban a téliesre fordult időjárás
miatt lemondták a nemzetközi mérkőzést. A
magyar fővárosban ennek folytán csak ba-
rátságos jellegű meccsek voltak, a következő
eredményekkel:

Ferencváros—Hungária 3:3 (2:0). Mindkét
csapat erősen tartalékolva játszott, azonban
így is érdekes küzdelmet vívtak.

Nemeztí—Póstás 1:0 (1:0).

Kispest—BSE 5:2 (3:2).

Törökös—Vasas 9:1 (0:1).

† AZ MTK MEZEI FUTÓVERSENYE. Bu-
dapestről telefonálta tudósítónk: Az MTK
mezei futóversenyét 4500 méteres távon bo-
nyolították le, a következő eredményekkel:

Egyéni verseny: 1. Simon (MTK) 15 perc
10 mp. 2. Fodor (Miskolci Vasutas). 3. Szilá-
gyi (MTK).

Csapatverseny: 1. MTK. 2. Miskolci Vas-
utas. 3. ESC.

Első nap eldöntetlenül játszott, második nap győzött a Wiener EV jéghekkci csapata Budapesten

Budapest, február 15.

A kettő Wiener EV jéghekkci csapata két
napon át szerepelt a BKE együttese ellen. A
szombati eredmény 1:1 (0:0, 0:0, 1:1) eldöntet-
len. Tegnap 2:0 (1:0, 0:0, 1:0) arányban győz-
tek a bécsiek.

Kanada nyerte a jég- hokki világbajnokságát

Lake Placid, február 15.

Mint előrelátható volt, Kanada került a jég-
hokki olimpiai bajnokság élére. A helyezési
sorrend a következő: 1. Kanada 11 pont. 2.
Egyesült Államok 9 pont. 3. Németország 4
pont. 4. Lengyelország pont nélkül. — Több
résztevő nem volt. Az utolsó mérkőzést péntek
délután játszották Kanada és USA csa-
patai 2:2 eldöntetlen eredménnyel. A meccs
döntetlen maradt, annak ellenére, hogy há-
romszor 10 perccel meghosszabbították.

Az „Encian” siverse- nyének eredményei

Brassó, február 15.

A nemrég alakult „Encian” turista és si-
egylet tegnap versenyt rendezett a Pojánában
és már is figyelemreméltó eredményeket ért
el. Különösen feltűnő, hogy milyen nagyszá-
mu versenyző indult. Hat egyesületből össze-
sen 37 versenyző vett részt. Részletes eredmé-
nyek a következők:

Ugróversenyek: Senior: 1. Hinorani 22 m.
2. Hess Volkmar 21.5 m. 3. Ördögh Sándor 19
m. — Ifjúsági: 1. Papp János 19 m. 2. Ko-
vács László 19 m. 3. Apor György 14 m.

A lesikló verseny az „Encian” ugrósáncától
a Hohe Warteig terjedő útvonalon történt, a
következő eredményekkel:

Senior: 1. Hinorani József (E) 39 perc 39
mp. 2. Dresnandt St. (E) 40.14. 3. Elzner Gusztáv
(KSV) 42.17.

Ifjúsági: 1. Enache (ACFR) 40 perc 33 mp.
2. Tankó (ACFR) 43.30. 3. Blebea (IAR) 43.39.

5,000 lejes készpénzprémium!

Ennyit kap mindenki, aki cégünkől svájci garantiált zsebszámológépet rendel 225 lejért (csomagosítással és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvényt helyes megfejtéssel.

Hogyan kell a rejtvényt megfejtetni?

Az ábra 9 kockájába 1—9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vízszintesen, függőlegesen és keresztben tizenötöt kapjunk végösszegképpen. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kijönnie.

Feltételek:

- A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
- A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás útján, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
- Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadjunk el. 1932. március 31-én a B. L. ban közzé fogjuk tenni a rejtvény helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
- A rejtvény helyes megfejtése dr. Florea Lupu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatti lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
- Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
- Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
- Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzét és visszafogadjuk az órát.
- Az órát utánvéttel küldjük. A kiváltásnál 260.— lej kell fizetni. Nem követelünk előzetesen semmit. Szíveskedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni!

Depozitul de Censură „VULTUR” Cernăuți Str. General Mirescu 11, (Abl. 3.)

Rádió műsor

Szerda, február 17.

Bukarest, 13: Gramofon, 13.30: Hírek, időjelzés, 13.50: Gramofon, 18: Könnyű és román zene, 19: Hírek, időjelzés, 19.10: Könnyű és román zene, 20: Rádiószabadegyetem, 20.30: Operaelőadás, Budapest, 10.15: Az 1. honv. gy. ezred zenekara, 10.50: Időjelzés, hírek, 10.45: A hgv. folytatása, 13: Déli harangszó, 13.05: Vörös Misi cigányzenekara, 16.30: Morse-tanfolyam, 17: Csevegés a divatról, 18: Mórítz Pál felolvasása Csokonai-ról, 18.25: Hgv. Elle Dullein (ének), Pongrácz L. (zongora) és Louis Frank (gordonka) közreműködésével, 20: Olasz nyelvoktatás, 20.30: Lukinich Imre előadása: Magyarország és a Balkán a történelem tükrében, 21: Egyfelvonásosok a stúdióból, 23.15: Horváth Rezső cigányzenekara, A hgv. szünetében: Ottlik György franciayelvű előadása, Bécs, 12.30: Buchbinder-zenekar, 13.40: Hubermann Bronisláv hanglemezek, 14.10—15: Operettéletek gramofonon, 17.30: Giacomo Cervetto B-dur szonátája gordonkára és zongorára, 18: Hgv. Robert Fuchs halálának ötödik évfordulóján, 20.40: Josef Manovrada kamaraénekes hangversenye, 22.35: Esti hírek, 22.50: Fúvószenekar, 24: Paraszt Pál.

Csütörtök, február 18

Bukarest, 13: Gramofon, 13.30: Hírek, időjelzés, 13.50: Gramofon, 18: Könnyű és román zene, 19: Hírek, időjelzés, 19.10: Könnyű és román zene, 20: Rádiószabadegyetem, 20.40: Gramofon, 21: Ének hgv, 21.20: Szimfonikus hgv. Koganoff hegedűművész közreműködésével, 1. Wagner Mesterdalnokok, nyitány, 2. Mozart: Koncert, 3. Enacovici: Suite, Budapest, 10.15: Szalonzenei hgv, 13: Déli harangszó, 13.05: Eugen Stepat balalajkazenekara, 17: A Rádióélet felőrája, 18: Láng Irén előadása a modern háztartásról, 18.30: Farkas Jenő cigányzenekara, 19.20: Angol nyelvoktatás, 19.45: Az Acélhang-dalárda hgv, 20.25: T. Mátrai Erzsébet előadói estje, 21. Rádiótechnikai előadás, 21.30: Mozart: „Szókratész a szerályból” c. operája, 23.30: Gramofon, Bécs, 12.30: Geiger-vonósnégyes, 13.40: Mattia Battistini hanglemezek, 14.10—15: Operarészletek gramofonon, 16.30: Hgv.-delután, 17.20: Gyermekmesék, 18: Híres művészek hanglemezei, 21.45: Operaelőadás, 23.35: Haupt-zenekar.

Das
Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

Gründungs-jahr 1874)
ist die politisch führende
Stimme der deutschen
Vollsgemeinschaft in
Rumänien. Das beste
Nachrichtenblatt und
das werbefähigste
Anzeigenorgan

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigen-
veröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung
des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes
Hermannstadt-Sibiu (Rumänien)
Königin-Maria-Straße 25.

Minden betegség kútforrása: Romlott vér

Bőrbajok, kiütések, furunkulusok, tályogok, görcsök, görcsös egzemák,
flébitek, reumás bántalmak, érlemezés. Női bajok.

Middőn a vér elsalakosodik a különböző mérgek leülepedése folytán,
különböző gyulladásos állapotok idéző, mint pl.: akné, egzema, csalános
kiütés, eitem, a herpesz, a psoriasis, a szikozis, a zóna, a prurigo ugya-
nide vezethető vissza. A vér tisztálansága különben sokféle artritikus
eredetű bajnak az okozója, pl.: csont és izomfájdalmak, idegfájdalom,
szciatik, migrén, reumatikus és csúszos bántalmak, ízületi lob. Middőn a
vére ártalmas elemek összegyűlnek, megtámadják a véredényeket. Ekkor
mutatkozik az aranyér, a görsér, a flébit. Amelyek könnyen mennek át
általános lábbetegségekbe, kétségbe ejtve a beteget krónikus voltuknál
fogva. Avagy megtörténik, hogy a romlott vér magával hozza a véredény-
rendszer degenerálódását, az érlemezést, annak minden súlyos követ-
kezményével: a vese, a szív, az agyrendszer bomlasztásával. A beteg vér
okozza a nőnél azt a rettenetes nyomorúságot, különösen a havibaj eltűné-
sének szomorú órájában. De mivel, hálá Richelet L. munkájának, a baj
minden kútforrása ma már ismeretes, semmi sem könnyebb, mint alkál-
mazni ezt a gyógymódot, amely hathatósan tünteti el a bajokat s amely
gyógymód neve:

RICHELET VÉRTISZTÍTÓ vagy vérfelfrissítő gyógymód.

Ujra visszaszerzi ízületeinek szabad mozgását. Sebel békésgednek, anél-
kül, hogy a legkisebb nyom utánok maradna. Vérkeringése helyreáll,
felszabadul az agyrendszer, miként a két alábbi eset bizonyítja hálájuk
kifejezésével, ön is megszabadul bajától:

Súlyos reumában szenvedtem.
Mittőn mindent megpróbáltam,
nekiálltam az ön Richelet-vértisztító
gyógymódjának. Annak ellenére,
hogy orosom bizonyos fokú bémá-
ságra tiltott, egy hónap mulian már
járhatlak.

G. LEBON
Rue Clos Durand, 6, Cognac.

20 év óta kínoz az egzéma.
Mittőn mindent hiába próbáltam,
örömmel tapasztalom, hogy pontos-
san követve a Richelet-gyógymódot
meggyógyultam s súlyos baj minden
következményétől.

SYLVAIN POLEY
19, Rue Saint-Nicolas, Rouen.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk — Kapható gyógyszerárakban és drogá-
riákban. — Laboratoires L. RICHELET din Sedan, 6 Rue Belfort, Bayonne (Franciaország)
Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN, Bukarest, 4 Strada Pitar Moş

Közgazdaság

Szigoru banktörvény készül Csehszlovákiában

Prága, február 15.

A csehszlovák kormány néhány napon belül beterjeszti az új banktörvény javaslatát, amely a bankvezetők fokozottabb felelősségét állapítja meg. A csehszlovák banktörvény javaslatának főbb intézkedései a következők: magán- és büntetőjogi felelősséggel tartoznak a bankok igazgatói és felelős tisztviselői működésükért. Ha a betéteket veszély fenyegeti, az ügyvezető igazgatók és az igazgatósági tagok vagyoniilag felelősek a részvénytőke 25 százaléka erejéig. Az igazgató három havi felmondással bármikor elbocsátható. Ha egy bank tőkéjének 20 százalékát elvesztette, az igazgatók fizetése lezártható akkor is, ha a fizetésre vonatkozólag szerződéses megállapodás jött létre.

A javaslat súlyos szankciókat tartalmaz azokra az esetekre, amikor a bankok vezetői házárd vállalkozásokba bocsátkoznak.

Az ügyvezető igazgató egy évben legfeljebb tízszer vehet részt az igazgatósági üléseken, a tantiémeket pedig köteles a bank pénztárához befizetni. Ha a bank tönkremegy, az igazgatók és felelős tisztviselők a remunerációkat kötelesek visszafizetni. A szanált-pénzüntézet addig nem fizethet osztalékot, amíg a veszteséget teljes egészében le nem fedezte.

A Freund Chaim cég,

Eszak-Román a legnagyobb textilnagykereskedője, likvidál

Szatmár, február 15.

Eszak-Románia legnagyobb és leggazdagabb textil-nagykereskedése, a Freund Chaim cég elhatározta, hogy cégét megszünteti és likvidál. A mai viszonyok között a hatalmas apparátust fenntartani nem érdemes és ezért szánta rá magát a cég arra, hogy üzletét feladja. Az üzletnek eddig Freund Chaim, Sándor és József voltak a tagjai. A cégből Freund Chaim, a főnök-szénior kivonul és Freund Chaim Fiai cég alatt új cég alakul, amely kizárólag a régi cég ügyeinek likvidálásával foglalkozik majd. Az új cégnek beltágjai: Freund Sándor és József.

Ez az új cég a likvidálás munkáján felül megtartja az eddig is képviselt Mauthner-féle csehországi textil-gyár romániai vezérképviseletét.

A Freund Chaim Fiai cég, amely a likvidálás munkáját végzi, csak addig marad fenn, amíg kitűzött célját és munkáját elérte, illetve bevégezte.

KÖZSZÁLLÍTÁS KÖZMUNKA

MARCIUS 1.: Szatmár város tanácsa árlejtést tart egy fürdő, egy zöldségsarnok és egy városi vágóhid megépítésére. (Hiv. lap 27. sz.)

MARCIUS 3.: A nagybányai állami bányák igazgatósága árlejtést tart különböző villanyfelszerelési munkálatok kiadására. (Hiv. lap 28. sz.)

MARCIUS 5.: A CFR vezérigazgatósága Bukarestben árlejtést tart 8292 kbm. gyalult deszka beszerzésére.

Déva város tanácsa árlejtést tart a Regina Maria-utcában levő városi ház különböző lakásainak és helyiségeinek bérbeadására. (Hiv. lap 27. sz.)

MARCIUS 17.: Déva város tanácsa árlejtést tart a Regina Maria-utcában levő bérház különböző lakásainak és üzlethelyiségeinek bérbeadására. (Hiv. lap 27. sz.)

MARCIUS 19.: Déva város tanácsa árlejtést tart a Piața Unirii-n levő ház lakásainak és üzlethelyiségeinek bérbeadására.

MARCIUSOK KÖNYVEI SET MÉRLEGEIT ÉS
MAGYAR HAZONLO MUNKA ÉRTÉKELÉSEI
G. MIGOL KÖNYVELO
1913. SEPTEMBER 3.

FEBRUÁR 17.

Amikor az árak az egész vonalon esnek:

A vasut felemeli a szállítási tarifát

A másfélmilliárdos ráfizetést a rezsiköltségek felemelésével akarja behozni a vasut

Bukarest, február 15.

Múlt év vége felé a kormány kiadta a jelszót: Harmonizálni kell a vasuti tarifát a leromlott gazdasági viszonyokkal. A kormány egy tarifapolitikai bizottságot is kinevezett, amelynek az volt a rendeltetése, hogy

direktívákat adjon a vasutnak az új tarifa összeállítására vonatkozólag. Ez a bizottság egy-két ülést tartott csupán, mert a vasut autonómiájára hivatkozva tiltakozott az ellen, hogy tarifapolitikájába beavatkozzanak. Azóta is többször hallottunk a készülő vasuti viteldijleszállításról, míg aztán jött az év végi mérleg s kitűnt, hogy

a vasutnak múlt évben közel másfélmilliárd lej vesztesége volt ami egyszerre reménytelenbé tette a tarifaleszállítást.

Most egyre határozottabb formában beszélnek arról, hogy a vasut nemhogy leszállítaná a tarifát, ellenkezőleg, annak felemelésére készül, hogy kiküszöbölje a

multévi másfélmilliárdos veszteségeket. Beavatottak szerint a vasut mindenképp a rezsiköltségeket fogja felemelni, ami

automatikusan maga után vonná a szállítási díjaknak az egész vonalon történő felemelését,

mint ahogy a tarifák kiszámítási bázisa az önköltség, vagyis a rezszi.

Az eddigi tervek szerint a rezsiköltséget száz kilométer távolságnál 60, kétszáz kilométernél 34, háromszázánál 21, négyszázánál 19, ötszáz kilométer távolságnál pedig 15 százalékkal fogja a vasut felemelni.

Gazdasági körökben nagy megütközéssel fogadják a vasuti tarifa felemeléséről szóló híreket. Érthetetlennek találják, hogy amikor egy mezőgazdasági, mint az ipari cikkek árai 50-60 százalékkal csökkentek az utóbbi években, a vasut nemhogy leszállítaná a tarifát, még emelni is akarja azt.

BEFAGYOTT A DUNA

Nem lehet gabonát kiszállítani a dunai kikötőkből

A Dunabizottságnak nincsen pénze egy jégtörő beállítására, amely elháríthatná a szállítási akadályokat a befagyott Dunán

Bukarest, február 15.

Az országszerte váratlanul bekövetkezett hóviharak és fagyok nemcsak a vasuti közlekedésben idéztek elő zavarokat, de megakasztották a dunai forgalmat is. Bukarestbe érkezett jelentés szerint

tegnap óta hajózhatalanná vált a Duna, amely Brailánál, Tulceánál, Sulinánál és Galacnál teljesen befagyott.

Gabonaexportőrök körében a dunai forgalmi akadály nagy nyugtalanságot keltett mert a februárra vállalt szállításokat így nem tudják lebonyolítani, amiből kellemetlenségek származhatnak.

A keleti gabonaexport ezidő szerint csak Konstancán keresztül volna lebonyolítható,

ez azonban szinte kereszttűlvihetetlen, mert a fent említett dunai kikötők raktaiban már beraktározva készen állanak

a februári angazsmánok és az átszállítás Konstancába olyan újabb költségeket jelentenek, amelyek mellett az exportőrök a szállításra ráfizetnének.

Ezzel kapcsolatban gabonakereskedelmi körökben újra panaszkodnak arról, hogy

évek óta hiába sürgetik az Európai Dunabizottságnál egy jégtörő beállítását,

hogy az évente megismétlődő, a fagy következtében beálló forgalmi akadályt a Dunán el lehessen hárítani. Az exportőrök tavaly is beadtak egy ilyen kérést a Dunabizottsághoz, amely azzal tért ki a jégtörő beszerzésére elől, hogy nem áll rendelkezésére megfelelő alap.

A kikötőkben sok hajó rekedt meg, ezek között több olyan, amelyik gabonával megrakodva készen állott az indulásra.

Petroleum a petroleum ellen

Tönkremennek a petroleumfinomítók, ha szabaddá teszik a nyerspetroleum kivitelét

mondják a nagy petroleumvállalatok képviselői, akik a kormány új petroleumjavaslata ellen foglaltak állást

Bukarest, február 15.

Röviden megemlékeztünk már arról, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesztett be a kamara ipariügyi bizottságához, amelyben módosítja a petroleumtermékek kiviteléről szóló törvényt. A javaslat legfontosabb intézkedése az, amely

a nyerspetroleum kivitelét minden megszorítás nélkül szabaddá teszi.

A most érvényben levő törvény bizonyos megszorításokat tartalmaz a nyerspetroleum kivitele tekintetében azért, hogy a belföldi petroleumfinomítók érdekei is megfelelően védve legyenek. E tekintetben az érvényben levő törvény odáig megy, hogy az állam tulajdonát

képező nyerspetroleum kivitelét is rendszabályozza. A javaslat most az állam nagymennyiségű nyerspetroleumának kivitelét is teljesen szabaddá teszi. Ugyan csak kimondja a javaslat, hogy a nyerspetroleum vasuti szállításának költségei nem lehetnek nagyobbak az eladási ár 10 százalékánál.

A nagy petroleumvállalatok képviselői tegnap ülést tartottak az ipariügyi miniszteriumban, ahol a kormány által beterjesztett javaslattal szemben foglaltak állást. A nagy petroleumvállalatoknak ugyanis az az álláspontjuk, hogy ha a nyerspetroleum minden megszorítás nélkül kivihető lesz az országból, ez a petroleumfinomítókra fogja tenni. A belföldi petroleumfinomítók az évek fo-

lyamán annyira fejlesztették üzemüket, hogy a nyers petroleum nagyrésztét fel tudják dolgozni, tehát a petroleumot finomított állapotban és benzin formájában tudják kivinni az országból. Egy másik kifogásuk a javaslat ellen az, hogy a nyerspetroleum kiviteli költségeit leszállítja a finomított petroleum költségeinek nivójára és ezzel is rontja a finomítás rentabilitását.

Az ülésen részt vett Vasilescu Carpen ipariügyi miniszter is, aki kilátásba helyezte, hogy figyelembe veszi a felhozott kifogásokat.

Pis közgazdasági Hírek

A nehéz benzin exporttarifáját a vasut február tizenötödikével leszállította. A csökkenés 12-13 százalékos. A tarifaleszállítás következtében a nehéz-benzin intenzívebb kivitele remélhető.

A bolgár pénzügyminisztérium hivatalos kommunikét adott ki, amelyben cáfolja a bolgár moratóriumról elterjedt híreket. A kommuniké úgy van megfogalmazva, hogy nem zárja ki a lehetőséget egy esetleges részleges moratórium bekövetkezésének.

„Société des Economats du Centre” nagy francia élelmészeti vállalat, amelynek 1200 fiókja van az országban, megszüntette a fizetéseket. A passzív 60 millió frankkal haladja meg az aktívát.

A világhírű „Bata” cseh cipőkonzern gyáralapítási tárgyalásokat folytat Ausztriában. A gyár 1200 munkás foglalkoztatására rendezkedne be és a legmodernebb gépekkel volna felszerelve.

„Ast et Co.” közismert bécsi építkezési társaság fizetéseket nem tudott fizetni. A passzív 2.226.500 shilling. A társaságnak Magyarországon és Csehszlovákiában is vannak érdekeltségei.

A cégbejegyzések határidejét a bukaresti kereskedelmi és iparkamara közlése szerint, március 15-ig meghosszabbították.

Az új ipari törvény javaslata, amely tudvalevőleg egyesíti az iparpártolási törvényt, az érvényben levő ipartörvényt, még e hét folyamán parlament elé kerül.

A svéd kormány elhatározta, hogy a fizetési nehézségek közé jutott Norske Creditbank és a Bergens Privatbank szanálását állami támogatással, illetőleg nagyobb állami kölcsön folyósításával lehetővé teszik.

Az áruváltók illetékét, amint ismeretes, január elsejével 50 százalékkal leszállították. A bukaresti kereskedelmi és iparkamara most magyarázatképpen közli, hogy csak az olyan váltók illetékét szálaltották le 4 ezrelékről 2 ezrelékre, amelyek kereskedelmi áruk ellenében lettek kiállítva.

Az adóktörvények munkálatainak megkezdésére utasítja a pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságokat. A körrendelet szerint az adóktörvények február 20-án kezdődnek meg.

A munkanélküli kereskedelmi alkalmazottaknak egy küldöttsége járt ma a munkaügyi minisztériumban. A küldöttség arra kérte Banu munkaügyi államtitkárt, hogy a munkanélküli kereskedelmi alkalmazottakat is részesítsék munkanélküli segélyben.

A Transylvánia Faipar és Kereskedelmi R. T. igentisztelt részvényesait a keresk. törvény 195 paragrafusa alapján Brassóban, a Brassói Általános Takarékpénztár gyűléstermében

1932. év febr. 26-án d. u. 3 órakor megtartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel meghívjuk.
TÁRGYSOROZAT:
1. Jelentés a felszámolásról.
2. A felszámolóknak adandó megbízás iránti határozathozatal.
Nb. A részvények a közgyűlés előtt 3 nappal a Brassói Általános Takarékpénztárnál letétbe helyezendők
A Transylvánia Faipar és Kereskedelmi Rt. felügyelő bizottsága.

Szerkesztői üzenetek

Kereskedősegéd. Csak az idegen légióba ne! On tropikus vidékre vágyik, s azért akar odamenni. Hát meglepetés találna ott, mert az a pokol, de gyönyörködni a tájban nem sok ideje és nyugalma lenne. Hogy is jut ilyen örület az észébe? Biciklin a világ körül? Ez ezer százalékkal jobb, de a kivitele nagyon nehéz. Rendes utlevél, vízumok és pénz, pénz kell hozzá, mielőtt elindulna. Jó néhány ezer lej. S aztán már annyi a mindenfajta globetrotter, hogy nem sok kilitása van a sikerre. Mi ezt is csak úgy helyeseltük, ha erős fizikuma, eleven, élelmes szelleme, erős akarat, némi nyelvtudása, a szükséges pénze és — kifogástalan, erős biciklijé van.

D. M. Torda. Hígyje el, hogy borzalmasan rosszak a versei.

Sz. I. Bukarest. Jólesett olvasnunk magyar szívből fakadt sorait és köszönjük üdvözlőit és biztatást. A státus vagyonára tényleg erősen fenekednek, de remélhető, hogy a pápa sem hagyja az erdélyi római katolikusok igazát. Azt, hogy ez a vagyon nem illeti meg a státust, csak a magyarság ellenségei vitatják; míg az adatok és alapítványok tömegei, a múlt és a jelen a státus tulajdonjogát bizonyítják. Reméljük tehát az igazság győzelmét.

Régi előfizető. Bármelyik nagyobb virág-

kertészethet. Képzettsége szerint 2—3—4 év a kitanulás ideje.

Görög katolikus plebános. Attól a bizottságtól, ahol felülvizsgálták a rokkantakat. Sok felülvizsgált egyébként nem is kapott irást, csak több hónap elteltével kaptak értesítést, hogy rokkantnak nyilvánították őket. A nyugdíj dolgában legjobban a csikszederdai pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához fordulni bővebb felvilágosításért.

Egy példányként vásárló. A szállodások és vendéglősök lapja, ahogy tudjuk, rövid idővel ezelőtt megszűnt, de a vendéglősök központi szövetsége Kolozsvárt van, a Julius Maniu-utcában.

E. B. A konverziós törvényjavaslat még nem került tárgyalásra. Kívánságát annak idején figyelembe vesszük.

M. Béla. A novellák ép oly gyatrák, mint a versek. Hagyja abba az írást! A szerenádok se küldje be, ne rontsa el az éjszakánkat.

E. I. 512583. sz. előfizető. Megtartották és a törvényszék tudomásul vette a kényszer-egyezséget.

K. B. Grönlandba rendes utlevéllel juthat. Dániához tartozik, de Norvégia is igényt tart rá. Ép most civakodnak érte. Az utlevél kiállítás az ország vizumai kellenek, melyeken átutazik, tehát magyar, osztrák, vagy csehszlovák, német dán.

P. M. Bukarest. A kisbetételek a konverzióval csak az esetben károsodnának, ha az érdekelt bankok, melyek amúgy is egek harmadán vannak, becsuknák a boltot.

Dászkál. A brassói német hírlapiroda közvetlenül írta meg önnek a kért folyóiratok cimeit.

G. Ferenc. A hadirokkant nem köteles pótdótot fizetni. Nem is értjük, hogyan kívánhatják ezt öntől.

G. Lajos. Kolozsvárt az Erdélyi és bánsági vendéglői iparosok szövetsége, Str. Julius Maniu.

M. A. A felelősség ügyében is tessék az illetékes pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához fordulni, (esetleg kérje meg támogatásra valamelyik csikszederdai befolyásosabb ismerőst), s ott informálódni a szükséges iratokról. Ez ügyben levelet is írtunk önnek.

Németország. Brassóban van német konzulátus — Fellegváros — ott adnak vízumot — 810 lej. Bizonyos kategóriáknak, (lelkész, tanár, szerkesztő), 50 százalékos kedvezmény.

P. L. Fantáziája élénken működik, de az iráskészség annál nehezekebb. Mi nem használhatjuk s ebben a feldolgozásban vicclapok sem.

Ski és skizés a muliban és a jelenben. Sajnáljuk, de nincs terünk a cikk számára. Egyébként is inkább sportlapba való. Tessék megírni, nincs-e kifogása ellene, ha esetleg az Erdélyi Turista fogja közölni?

Az éjjel háborúról álmodtam. A nép korszak mentalitásának kifejezése jó gondolat, de nincs kellő ereje, szelleme és iráskészsége hozzá, hogy a gondolatokból értékes munkát teremtsen. Az igazi írói véna hiányzik az írásból.

B. F. 21309. Szabó Béni képviselő orossai címe: Sz. B. szücsmester, deputat, Str. Regele Carol II., bukaresti címe a kamara: Alea Metropolitan. Bizonyára dr. Willer képviselő is fog önnek válaszolni. Mikés Imre tanácsal készséggel fog önnek szolgálni, de utánjárásra sem nyugdíj, sem más ügyben nincs ideje.

K. K. Szeged. Tessék az Erdélyi Gazdasági Egyesülethez fordulni (Kolozsvár). Onnan megadják a szükséges információt.

K. Helyesen teszi, ha máskor nem állapodik meg senkivel, de azonnal küldi a tudósítást. Lekésni semmivel semmiesetre sem szabad. Kívánságát tudomásul vettük.

M., Nagyszeben. Fehér templom gyógytár, Str. Voivoda Mihail. Szerecsen gyógytár — Lensor.

I.-cs. Sajnos, azoknak várni kell, míg valamikor talán ezt a függő kérdést is megoldják, s a felek valamit legalább visszakapnak a postatakarékban elhelyezett pénzükből.

Fehér felleg, Nagyvárada. Versei határozott tehetségre vallanak, s valamely szépirodalmi lapban méltán jelenhetnének meg. Mi, sajnálatunkra, csak kivételesen közlünk verseket, s ezért nem tehetünk kivételt.

Rezső. A butaság és a rosszakarat vádolja csak a B. L.-at kommunizmussal és irredentizmussal. Mindjárt mindakettővel. Ez kicsit sok. De vigasztalódjék, az igazság és a józan értelem végre is diadalmaskodik. Ragaszkodása annál szebb, hogy önt is éri ez az osztoba vád.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Házak és felkek

valamint minden egyéb ingatlan gyors adás-vevését előnyösen lebonyolítja a Kapu-utca 52. szám alatti ujonnan megnyitott brassói közvetítési iroda
V. W. Dressnandt & Co.
Brassó, Kapu-utca 52. (új szám).

PIANO bérbeadó 300 lejért havonta. Megtekinthető Brassó, Hosszu-utca 151. 16467

VESEK gyári VASKÉ-MÉNYEK alkalmi árban. Ajánlatot leírással kér, Albert György, Reghin. 16466

Most alkalmi árak!
WESTEMAN-nál
BRASSO

DUGOFESTÉSHEZ, AUTÓ-GUMMITÖLTÉSHEZ alkalmas légsűrítők (compresor) kaphatók Tóth Testvérek gépműhelye, Brassó, Kereszt-utca 12. 16849

Allást nyer

Suche zum sofortigen Eintritt bescheidenes, häusliches Fräulein aus anständigem deutschem Hause, zu meinem 4-jährigen Buben, die auch im Haushalt behilflich ist. Margittai Béla, Gheorgheni (Jud. Ciuc). 16465

Carmen fényképész Brassó, Kolostor-utca 25. keres fogadó-hölgyet és tanulóleányt. 16895

Allást keres

Háztartás minden ágában perfect urinő háztartásőrnőnek ajánlkozik, feltétlen intelligens urhoz, elmenne plebániára is, nyugodt otthonért, szerény fizetéssel. Hirkayné, Cluj, Szeszyár-utca 3. 16464

Műszaki kereskedősegéd, garanciaképes, állást keres azonnali belépésre. Dóczy Gyula, Mercurea-Ciuc, Str. Bratianu 65. 16893

Lakás

Szoba-konyhas lakás azonnali kiadó. Brassó, Crisan 30. (volt Lövész-utca) 16828

Olcsó kislakást keresek. Cím 16868. szám alatt a brassói kiadóban.

KIADÓ üzlethelyiség, pékség és lakás. Érdeklődni Brassó, Új-utca 1. Dumitru. 16894

Házasság

26 éves izraelita leány negyvenézer lej készpénzzel, férjhez menne józanéletű férfihez. Lehet özvegy. Leveleket „Házias” jellegre Rudolf Mosse Oradea. 16463

Könyvek

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Párisi Divat”, a női divatban kívül gyermekdivatot, női kéziújjat, ká, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül! Postai küldésnél még külön 3 lej portóra is küldendő. Ugyanilyen árban elfogadjuk előfizetéseket 3, 6 és 12 hónapra. A Brassói Lapok Könyvosztálya.

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej. utánvétellel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

A TUNDEBUJIAK állandóan kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román-Magyar rész 80.—II. Magyar-Román rész 80.—A két rész együtt kötve egész vászon kötésben 180.—lej; díszes félbőr kötésben 240.—lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Dr. Dávid György
Román nyelvű és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánutón.

tanító nélkül

való elajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen 80 lej, kötve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Mi az oka az Ön idegességének? Miért érzi magát szerencsétlennek? Miért nincsenek sikerei?

Olvassa el saját érdekében a hírneves budapesti ideggyógyorvos **Dr. Feldmann Sándor**!

IDEGESSÉG ÉS ÖSZTÖNÉLET

II. kiadás. C. 140 oldalas könyvét és abból feleletet kap mindenre. A tartalom: Nemi zavarok lelki okairól. / Ideges testi és lelki bajok keletkezése. / Mikor kénytelen az ember elpirulni. / A jó és rossz előérzetéről. / A hipochondria. / A peches ember. / Az akarat és az akaratgyengülés. / Az ideges fejtájtástól. / Az ideges gyomor. / A gyermek sexualitása. / Az ide és sziv. / Az alvás és álmatlanság. / Az önzet betegségei. / Lelkiismeret. / Dadozás. / A sportoló nő. / Nyaralás és utazás. Kényszerképzet és kényszereszelekedetek. / Az ideges gyermek. / A féltékenységi. / A kleptománia. / A kóros hazudozás. / A halláskérdés. — 140 oldal ára 102 Lei. Vidékre a portó 10, utánvétellel 16 Lei. Kapható a **BRASSÓI LAPOK Könyvkereskedésében.**

Aki egészséges akar maradni

és fiatalos ruganyosságát megtartani, testét ápolnia és valamilyen sportot üznie kell!!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

— A sport mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszere — A sziv. és vérkeringés — A sportolás, öregség és vérnyomás — A vérszegénység és a sport — A kóvér ember sportja — Fiatalembernek szive és a training — A tüdő és a légzés — A levegő tisztasága — A köhögés — Sportolók és nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kispotolt test szép — Nagyon fontos a táplálkozás — A sportember diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A kiválasztás szervei stb. — A bőr — Napfürdőzés — A ruházatkodás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemilelet és a nemi betegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógszere — A nyári szabadság — Minden ember részére más-más sport szükséges. — E műben minden létező sportág megtalálható, így pl.: A gimnasztika — Uszás — Szobatorna — Nyári sportok — Turisztika — Tennisz — Football — stb. stb. stb. Női-sportok — Férfi-sportok — Gyermek-sportok — stb. stb. stb.

Mindezeket és még sok más megtalál Ön a most megjelent II. kiadás

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több mint 200 oldalon, hóféhér papíron, gazdagon illusztrálva, műmellékletekkel jeant meg. Ára csak 99 lej, portóval utánvétellel 115 lej.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos

Dr. KELLNER DÁNIEL

Brassói Lapok Könyvosztálya

Futárszolgálat Brassó — Bukarest

között.

Mindennemű megbízást gyorsan elintéző

Európa utazási iroda Brassó,

Korona-szálló. — Vízumok, utlevelek, vasuti bérletek megbízható és gyors beszerzése.

UJDONSÁG!

PITIGRII:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes túlfűtötten szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megnevetteti az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a

BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel együtt. ÁRA 80 lej.

Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Ujtsa meg lejárt előfizetését

A MODERN SISPORT

Az ugrás és futás technika és tréningje — Írta:

DÉVÁN ISTVÁN

(A magyar atlétikai klub tagja sibajnok.) — Arató Gyula festőművész 20 rajzával. — Ára 136 — Lei.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félévre 820, évente 1600 lej — **Egyes szám ára 5 lej!** Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnutiu 10. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác).

Maros, Marostorda és Kisküküllőmegyék kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg. Mures. Str. Câmpului 8. — **Marosvásárhely:** (Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53 — **Nagyszeben:** Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — **Szatmár:** Csokonai-utca 10 (Váradi József). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — **Szilágy-somlyó:** (Helperin Ernő). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25 (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tártakkal készséggel szolgálnak